

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Sølvgades Skole 1847-1997

Sølvgades Skole fylder 150 år. Så længe har der været skole i denne gamle bygning. Det har vi ønsket at fejre bl.a. med udgivelsen af dette jubilæumsskrift med klip fra skolens mangeårige historie.

Vi vil gerne takke for de mange bidrag, vi har modtaget til denne kavalkade: Ebbe Kløvedal Reich, Jon Bang Carlsen, Søren Ulrik Thomsen, Ulla Olsen, Ejler Rogaland, Gerda Sønderup Diget, Jens Danielsen, Jørn A. Bjerking, Marianne Nissen, Elisabeth Louise Brøker, Jane Nielsen, Barbara Gress og Naja Marie Aidt.

17. september 1997

Jytte Siemsen

Skoleinspektør

1994
(Søren Ellesø - vicer)

Tekster og billeder omkring

skolen der aldrig gi'r op

– især fra de sidste 50 år

Sølvgades Skole 150 år i 1997

Udgivet af Sølvgades Skole i anledning af jubilæet

Ca. 1947

Her ligger den så – skolen for livet. 10.000 timer ca. forbereder eleverne sig her på at gå ud af porten – enten til højre – eller til venstre.

Blade af fortællingen om den ældste folkeskole og dens by

I den sene enevælde var Østerbro en meget blanded bydel. Der var noget for enhver smag og pengepung. Ud mod vandet lå den fornemme Frederiksstad med Amalienborg, og bag den – på den anden side Store Kongensgade – kom byens mest myldrende, lærrende og tætpakkede fattigkvarter omkring Borgergade og Adelgade. Nord for det lå det mere honette Nyboder for flådens folk, og på den anden side Kronprinsessegade kom Rosenborg med Kongens have og de to kaserner for landværts stridskræfter.

TO SLAGS SKOLE

De pæne, oftest national-liberale borgere i Frederiks-staden sendte deres børn i privatskoler, hvor de lærte at blive dannede mennesker. Hvis de blev dannede nok, endte de på Østre Borgerdyd. I Adelgade-Borgergade-kvarteret gik det mere lemfældigt til. Der blev født en hulens masse børn. Mange af dem døde som små, og hvis de overlevede, kom de sandsynligvis ikke i skole (og i hvert fald aldrig i en dannet privatskole).

Dermed er ikke sagt, at fattigkvarteret var decideret børnefjendsk. Der var spænding og smæk for skillingen. Symbolsk og ikke helt tilfældigt boede to af dansk litteraturhistories mest børnevenlige digtere i 1840erne i kvarteret: H.C. Andersen på hjørnet af Store Kongensgade og Dronningens Tværgade og H.V. Kaalund ("O, har du en Moder, så skøn derpå!") i Borgergade. Ellers var der masser af spillemænd, beværtninger og listige afkroge. Og henne på hjørnet af Sølvgade og Kronprinsessegade ved det nordøstlige hjørne af Kongens Have lå Badens Have. Det var et

billigt og populært forlystelses-etablisement med udskænkning, skydebane, karussel og dansebalustrade.

Men det offentlige skolesystem i København var og blev en skandale. De få, usle og overfyldte skolehuse havde et ringe ry. Indtil bystyret i begyndelsen af 1840'erne bestemte sig til at gøre noget ved det. Nu skulle der bygges en kommunal skole, der kunne spille lige op med de fornemme privatskoler. Halvdelen af Badens Have blev eksproprieret til formålet. Begyndelsen var gjort til "Østre Betalingsskole", som senere ændrede navn til "Sølvgades Betalingsskole" og siden slet og ret til Sølvgades Skole.

INDVIELSEN

Arkitekt P.C. Hagemann stod for den værdige, nyklassiske bygning, opført i gule mursten med de karakteristiske, engelsk-inspirerede "øjebryn" af røde mursten over vinduerne. Der var femten klasseværelser, en "solemnitetssal" (festsal) og en gymnastiksal. De skulle rumme ca. 1100 elever og 19 lærere (der gik ikke mange år, før elevtallet var på 1400).

Indvielsesfesten fandt sted 17. september 1847 i strid blæst og regn. Pastor Kjerrumgaard havde skrevet en hymne til lejligheden. Angående skolens formål bekendte han ligeud:

Thi her skal barnet lære, Gud,
i kærlighed til Dine bud
for syndens magt at grue.

Tre dage senere – da vejret var blevet bedre – kom Hans Majestæt kong Christian VIII på besøg for at inspicere det københavnske skolevæsens nye flagskib. “Den ligner jo mere et palæ end en skole for børn,” sagde han, da han så bygningen. Han var såre tilfreds. Nu skulle den ny tids oplysning trænge helt ud i de brede lag i befolkningen.

TRANGE TIDER

Problemerne meldte sig hurtigt. Bygningen var for spinkelt konstrueret. Den sank sammen, og murene slog revner. I en sang til lærernes allerførste julefest lød det:

Gården står stiv og strunken
– men Midten er sjunken !

Det samme kunne siges om den danske enevælde. Tre uger efter julefesten døde Christian VIII, og Frederik VII afløste ham. Han havde kun været konge i et par måneder, da den fredelige proces begyndte, som gjorde Danmark til et demokrati. Samtidig med, at der var krig i Slesvig-Holsten. Midt i disse sindsoprivende begivenheder blev skolen afstivet, så den ikke længere faldt sammen. Men vind og skæv har den været lige siden.

Dermed var problemerne ikke slut. Klasseværelserne blev opvarmet af kakkelovne (som stod der helt op på

den anden side af anden verdenskrig). Og brændselsregningen sprængte hvert år budgettet, bl.a. fordi de fleste klasseværelser havde nordvendte vinduer med træk. De overfyldte rum var ideelle yngle- og spredningspladser for utøj. Der måtte gennemføres den ene væggeluskampagne efter den anden.

Så var der stanken. Den hidrørte ikke kun fra de få og meget frekventerede retirader i skolegården. Nærmeste nabo var brændevinsbrænder, og på de dage, hvor vinden ikke blæste den rigtige vej, hørmede det af gæret bærmø overalt. Kort efter fik en kludehandler oplagringsplads på nabogrunden. Fra den plads kom en krydret lugt af fordærv og råddenskab. Der var stadig et godt stykke vej op til de fine privatskoler.

AKACIETRÆET, 1

I forsommeren 1850 tog lærer Wigh, en af de lærere, der sammen med inspektøren boede på skolen, et behjertet initiativ. Han indkøbte et lille akacietræ i en urtepotte og plantede det ud midt på den forreste skolegård. I de første år var det omkranset af en ring af syrenbuske, men efterhånden voksede det oven

ud af dem og blev skolens vartegn.

Akacier blomstrer sent. De fleste år sprang den først ud ugen efter, at sommerferien var begyndt. I frikvarterne op til den, studerede ungerne flittigt knopperne for at se, hvor mange dage der var til blomsterne og den store frihed.

Aktiviteterne i skolen bag træet var blevet reguleret og bragt i nogenlunde fast gænge med den første folkeskolelov, som Rigsdagen vedtog i 1855. Men det løste ikke i sig selv Adelgade-Borgergade-kvarterets skoleproblemer.

Som skolens navn bekendtgjorde var det jo en betalingsskole. Ganske vist var den ikke nær så dyr som de fine privatskoler, men det var alligevel for meget for forældre på fattighjælp. Derfor blev der i 1864 åbnet en friskole (som dengang bare betød en skole, som det var gratis at gå på) ovre i Hindegade.

Den lidt finere kommuneskole i Sølvgade markerede til gengæld det for fædrelandet så skæbnesvangre år ved at anskaffe sig en flagstang og erstatte plankeværket mellem gaden og akacien med et smedjernsgitter.

147 år efter – hvem holder længst, træ eller skole?

I 1906 var lærerfaget
(i hvert fald på SS) et
kvindefag.
Her er skolens lærere
samlet på lærerværelset.
En frygtindgydende flok
havgasser. Men de skulle
også klare sig mod 35
arbejderklassebørn ad
gangen.

20 år senere kan
man håbe disse
søde piger har fået
en ny generation
lærere.
Billederne til højre
er fra 30erne og
viser en lidt
anderledes
lærertype.

DET GÅR FREMAD

I 1876 begyndte en tre årtier lang proces, der hen ad vejen satte skolen i stand til ikke blot at konkurrere med, men i den sidste ende på det nærmeste udkonkurrere privatskolerne. Det år vedtog borgerrepræsentationen, at skolepengene skulle sættes ned til den ret symbolske sum af 1 krone (som ganske vist skal ganges med ca. 40 for at nå nutidig købekraft) om måneden. Det maksimale antal elever i en klasse blev sat til 35, og der blev indført hel-dagsundervisning for at få plads til alle.

Få år senere blev der indført gratis skolebespisning, og i 1883 blev nabogrunden (som før havde været kludehandlerens) inddraget, og der blev bygget et gymnastikhus på den.

Men rigtigt stærkt gik det først fra 90'erne, og det var i høj grad socialdemokraternes fortjeneste. De første af dem blev valgt ind i borgerrepræsentationen i 1893, og i 1903 blev Jens Jensen hovedstadens første socialdemokratiske borgmester. I løbet af de ti år blev lærerstaben forstærket, fagene sløjde og pigegymnastik blev indført, og der blev ansat en skolelæge. Foruden at legepladsen blev asfalteret, og skolen fik et nyt, præcist ur.

AKACIETRÆET, 2

I 1909 skete et par af de sidste nødvendige tekniske landvindinger, der fik skolen til at fungere, som den gør det den dag i dag: Den håndbetjente skoleklokke blev erstattet af et elektrisk ringeapparat (som i 1946 blev gjort fuldautomatisk).

Og retraderne i gården blev erstattet af WC'er med træk og slip.

Heldigvis var det ikke alle nymodens tanker om effektivitet og sundhed, der blev virkeliggjort. I 1913 startede

den københavnske læge dr. Lorenzen en smædekampagne imod akacietræet, som i mellemtiden var vokset stort og smukt. Det var en af de værste af de utallige unødvendige skyggevirksomheder i hovedstaden, skrev han. Det forhindrede sollyset i at nå børnene, både i skolegården og i klasseværelserne. De blev blege og tuberkuløse af det, og derfor burde det straks fældes.

Men her satte skolens lærere og elever i skøn sam-

På billedet her fra 100-års festen er der både akacietræ, flagstang og smedjernsgitter. Linie 10 var en sporvogn og havde stoppested lige ud for skolen.

drægtighed hælene i. Der kunne ikke være tale om, at akacien skulle væk. Der blev næsten revolutionær stemning, da der alligevel en dag stod to kommunalarbejdere med stige, sav og økse i skolegården. Indtil det viste sig, at de kun skulle tynde ud i kronen og fjerne et par grene. Et ægte, kommunalpolitisk kompromis, der gjorde alle nogenlunde tilfredse.

To år senere gjorde skolen et af de vigtigste spring ind i nutiden: På socialdemokratisk initiativ vedtog borgerrepræsentationen at ophæve betalingen på alle kommunale skoler. Det betød jo, at skolen måtte skifte navn til Sølv-gades Skole. Den socialdemokratiske ordfører i den rådhusdebat, der gav skolen sit rigtige navn, hed for øvrigt Thorvald Stauning.

FOR SMÅT

I 1847 havde byens vise fædre været fremsynede og bygget stort og flot. Når de selv skulle sige det. Men det viste sig straks fra begyndelsen, at de alligevel ikke havde været fremsynede nok. Fødselstallet i Adelgade-Borgergade-kvarteret vedblev i generation efter generation at være højere end noget andet sted i byen.

Når børnepresset blev for stort blev der oprettet midlertidige filialskoler. Den første kom allerede i 1875. Den havde til huse i Vor Frues tidligere kirkeskole på hjørnet af Krystalgade og Peter Hvitfeldtsstræde. Senere blev Søetatens Drengeskole i Krokodillegade og en tidligere købmandsgård i Dronningens Tværgade anvendt til formålet. Men det var først i 1920, da Nyboder Skole blev indviet, at presset for alvor tog af.

Det var ikke bare det, at skolen havde plads til for få elever. Den kunne heller ikke honorere de facilitetskrav, de nye tider stillede. Skolekøkken var der f.eks. ikke plads til. Der var heller ikke noget ordentligt sløjdlokale.

Begge slags undervisning blev flyttet over i den flunkende nye Nyboder skole, hvor skoletandplejen også fik til huse. Ordentlige badeforhold var der heller ingen mulighed for at installere. Dem marcherede man til Øster Fari-magsgade skole og for at låne – når de ellers var ledige. Skolehaven lå helt ude i Lersøparken.

Det har altid hørt med til at gå på Sølv-gades Skole, at der skulle vandres (eller cykles) en del.

I efteråret 1922 var skolen kommet igennem halvdelen af sin historie indtil dato. Det blev fejret med en storstilet blomsterudsmykning af hele skolen, gul sodavand og kage i klasseværelserne – samt med en højtidelighed i gymnastiksalen. Den ene af dagens hovedtalere var præsten ovre fra Garnisonskirken, den legendariske KFUM-sjælefisker Olfert Ricard. Den anden var skoleborgmester Kaper, en lærd og dannet mand af den gamle (privat)skole. Socialismen gjorde ikke noget større væsen af sig i hovedstadens ældste fattigkvarter-skole.

KRIGEN

Besættelsen kom med stor dramatik, set fra Sølv-gade-synsvinklen. Der var både brølet fra de tyske flyvemaskiner, de tyske troppers landgang ved Langelinie i de tidlige morgentimer og ildkampen ved Amalienborg, inden Christian X og Stauning overgav sig. En af de første tyske maskingeværreder blev opstillet på hjørnet af Kronprinsessegade og Sølvgade, som blev afspærret.

Nyboder skole blev overtaget af tyskerne. Men Sølv-gades Skoles lidenskab og ælde blev for en gangs skyld en fordel. Den tyske indkvarteringskommando aflagde den et besøg – og kasserede den. Til gengæld overtog det mindre kræsne danske politi kort tid efter gymnastikhuset.

I små fem år holdt skolen sig nogenlunde fri af besæt-

De sidste tyske
flygtninge er rejst
hjem til Danzig og
skolen kan i 1947 fejre
de første 100 år med
manér.

Her er lærerkorpset
klædt på til fest.

Nu er der både mænd
og kvinder.

De fleste kvinder ser
nu meget humane ud,
men det er måske for
at afbalancere de ret
voldsomme hanner
der er kommet til.

To kvinder
én mand
to kvinder
én mand
to kvinder
én mand
to kvinder
én mand
i krystallsekronernes
skær – lærerfaget var
måske mere
respektabelt dengang?

telsesmagten, og det gav den flere vigtige roller at spille. De kommunale myndigheder uddelte ernæringskort og konserver til de mindrebemidlede og udbetalte aldersrente fra skolens lokaler. Og allervigtigst: Ved valget i marts 1943 blev skolens gymnastiksal valglokale – en værdighed, den havde haft før, men siden afgivet til Nyboder skole. Denegang holdt det ved.

Skolebetjent H.C. Jensen var modstandsmand. Han organiserede – helt uden om skoleinspektør og lærerkollegium – et depot i kælderen, og om aftenen blev et af klasseværelserne brugt til at uddanne frihedskæmpere i.

På det mere legale og pædagogiske plan blev der også øvet pionergerning. Med lærer Kenneth Johansen som primus motor blev de små, lejlighedsvis skolekomedier sublimeret til en fast institution, "Sølvgades Skoles Scene". Gymnastiksalen blev ombygget til formålet, og i marts 1944 var der premiere på eventyrspillet "Svend der ikke kunne lyve". Stor succes. Senere samme år blev "Snehvide" sat op. Fra da og et stykke op i efterkrigstiden blev der spillet mere teater i Sølvgade end på nogen anden københavnsk skole.

FRED OG FEST

16. marts 1945 dukkede besættelsesmagten omsider op på skolen og forlangte den rømmet. Den skulle bruges til at huse nogle af de mange flygtninge fra Danzig, der var flygtet fra de fremrykkende sovjetiske styrker. Lærerne opgav ikke ævred, men organiserede en noget begrænset skolegang i forskellige lokaler i nærheden eller i deres egne hjem.

Nazityskland kapitulerede syv uger senere, men flygtningene forsvandt ikke af den grund. Først et år efter, at skolen var blevet rømmet, kunne de første 500 børn og deres lærere atter tage den i brug. Hel normal blev skole-

gangen først efter sommerferien.

Næste efterår kunne skolen så fejre sin 100-års fødselsdag. Festen blev holdt i Odd Fellow-palæet, og der var ikke sparet på noget. Der blev fremført en festkantate for blandet kor og orkester med Karen Lykkehus som solist. Bagefter optrådte Ellen Gottschalck, og Den Gyldenblonde holdt et af sine satiriske "Frikvarter". Det sluttede med dans til kapelmester Hjalmar Kofoeds seksten mands orkester. Hele herligheden inklusive festsmørrebrød kostede seks kroner pr. kuvert.

Ved den overdådige fest blev bogen om skolens 100 år præsenteret. Viceskoleinspektør Ejnar Glode var dens redaktør og hovedforfatter, og den er den vigtigste kilde til denne korte beretning.

FORVANDLINGER

Det var allerede begyndt så småt under krigen. Men i 1954 brød det løs for alvor: Nu ville kommunen gøre det af med det gamle, rådne fattigkvarter omkring Borgergade og Adelgade! Der var enestående historiske bygninger og miljøer gemt i roderiet, men det var der ikke tid til at tage sig af. Der blev vedtaget en resolut og brutal totalsaneringsplan, der fjernede det hele i løbet af de næste seks-syv år.

De folk, der fik deres boliger fjernet, blev genhuset ude i hovedstadens omegn. I kvarteret hørte de ikke længere hjemme. Huslejerne i de nye huse var ti-tyve gange højere end i de sanerede. Det gav helt nye spilleregler for Sølvgades Skole. Der var pludselig ikke nær så meget brug for den, for børnetallet sank i samme takt som huslejerne steg.

Til gengæld blev Københavns ældste skolebygning fredet. Og Henry Heerup malede sin glade, yppige murmaleri "Mælk gir Sundhed" til den bare væg ved akacien.

Efter en bulldozersanering af arbejderkvarteret Adelgade/Borgergade med påfølgende samfundsklasseudskiftning blev SS en hyggelig middelklasseskole. Vold mellem børnene blev en sjældenhed men var dog stadig tilladt fra lærerside. De ser nu meget flinke ud her lige før slipsene ryger.

Det viste sig snart, at skolen befandt sig godt under de nye vilkår. Den blev søgt af familier fra hele Indre By. Den var lille, hyggelig og overskuelig, og den havde ry for at ordne sine problemer i fred og ro. Mobning var et ukendt fænomen. Sølv-gades Skole var det mest lilleskoleagtige, der kunne opdrives i det kommunale skolevæsen – og det gav ventelister.

DOMMENS DAG

I 1981 havde osen fra bilmyriaderne på Sølvgade gjort Henry Heerups murmaleri så usynligt og krakeleret, at det blev rensat og malet op. Men restaureringsiveren omfattede ikke skolen. Tvært imod talte man på rådhuset oftere og oftere om, at der skulle bortspares nogle skoler i Indre By, og at Sølvgade var så aflægs, at den måtte være den første til at lade livet.

I 1987 blev snakken pludselig til truende virkelighed. SFs skoleborgmester Tom Ahlberg fremsatte, i samråd med det kommunale, rådgivende organ "Fælleslærerrådet", forslag om, at Sølv-gades Skole skulles nedlægges. Forslaget så ud til at kunne hente flertal.

Men så gik Sølv-gades Skole i aktion. Det var både elever, lærere og forældre, der protesterede. I januar 1988 kom det slag i slag: Der blev samlet underskrifter, en gruppe elever bosatte sig på skolen, der blev udgivet protestavis, demonstreret på Rådhuspladsen og afholdt stormøde med de andre nedskæringsstruede skoler i Nørrebrohallen.

7.v. skrev til protestavisen: "Vi ved godt, at der er lidt huller hist og her, og toiletterne vil vi slet ikke tale om. Men det lægger man alligevel ikke

En dag i januar 1988, klokken 23.00 kunne Peter Schandorff/2.maj tage dette billede i et klasseværelse på SS (Billedet på næste side tog han kl. 15.15).

Eleverne opholdt sig *frivilligt* på skolen *efter* skoletid. De gennemførte en bosættelse for at protestere mod Borgerrepræsentationens lukning af skolen.

mærke til, når man har det rart med de andre. Har I overhovedet tænkt på, at det sociale miljø betyder mindst lige så meget som luksuslokaler?"

Den massive tilkendegivelse må have gjort indtryk. I hvert fald endte det godt. Kommunen reviderede sine skoleplaner, og Sølvgades Skole fik lov at overleve. Indtil videre.

AKACIETRÆET, 3

Vort gamle træ, det må I ikke fælde,
o, lad det stå, indtil det dør af ælde.

Således sang skolen i 1913 om akacien, da den var truet. Nu er den tid kommet, hvor skolen må synge det om sig selv. Akacien står der stadig, selv om det er tydeligt for enhver, at den har set bedre dage. Skolen står der stadig...

Den, der skriver dette, hører til dem, der ønsker, at den må stå der mange år endnu. Det er ikke kun fordi jeg i over to årtier har sendt (og en sjælden gang fulgt) fire unger i skole der. Det er først og fremmest på grund af det eventyrlige og muligvis helt umoderne dybdeperspektiv og ekko det giver at gå rundt i det gamle skrummel af en bygning. F.eks. når man skal stemme.

Man kan mageligt se helt ned til enevælden!

På særligt klare dage kan man muligvis øjne den tid, da Skholè var en græsk glose, der betød "fritid, videnskabelig beskæftigelse i ledige stunder"...Nå, i hvert fald er historien allerede så lang, at den fortjener at blive meget længere.

Ebbe Kløvedal Reich

jeg tillader mig at skrive et par Ord til dem
og lide dem vide at min Søn Flemming for
talte mig da jeg kom hjem fra mit Arbejde
at der har været nogle Breve afjømme hvad en
sødel til mig fra hans Svokker og da jeg havde
lært dem tillader jeg mig og sige dem
om da min Søns Liget i ro og for tiden og
er jeg saa vil jeg sige dem om man skal
have tilladelse af dem til at købe enes Med
som man di tage meget fejl for dem
Sjælelig hader di har Skrevet til mig
di gerne beholde for dem selv for min Søn
har kun været afjømme fire Gange fra Skole

1
2
3
4

i den tid han har været i Skole for di har
da ikke rige at det er meget han har været
afjømme fra Skole for di man regne med
at jeg køber i Brevet var dag saa jeg
skal nok komme op og tale lidt med dem
og indbyrdes.

Med afstalsre
jungen afjømmand.

1
2
3
4

Jon Bang Carlsen skrev stilene

● Jeg fulgtes altid med Snot til skole om morgenen. Han var to år ældre en mig, men tålte mig som vedhæng fordi jeg vederlagsfrit skrev hans danske stile. Snot havde en imponerende evne til at sky lærdom. Han mente selv hans ringeagt for folkeskolen startede da en lærerinde med knold i nakken ville tvinge ham til at stave – de – d...e istedet for d...i, som ordet ifølge gængs logik nord for ækvator selvfølgelig burde staves. Siden gad Snot ikke høre efter i skolen længere. Verden var for stor og al for fuld af virkelige gåder til at man havde tid til at diskutere med idioter, betroede han mig.

På vej til skole gik Snot altid bagerst. Måske havde han allerede indset det formålsløse i dagligt at slæbe sin unge krop op ad bakken mod rødstensbygningen, som dengang husede forstadens skole. Og det skete ofte at skridtene bag mig forstummede. Når jeg forbløffet vendte mig om var stien tom. Så lå han allerede i skjul inde i villahaverne og drømte om den store verden og kvinder med løst hængende hår, som ikke havde irriterende ambitioner om at lære alverdens drenge at stave.

Engang imellem glemte jeg hvor stort et dydsmønster jeg var og fulgte Snot på hans farefulde færd gennem forstadens villahaver, som var hjemsoget af vrede gartnere og hadefulde, degenererede racehunde. Det kunne være i august hvor æbletræerne var fulde af frugt og man inde i stuerne så forstadskvinderne tale i telefon, mens deres hushjælp ryddede af morgenbordet. Det kunne være i februar, hvor åen klukkede forsagt under isen.

En dag modtog Snots far et brev fra Australien. På vej til skole viste han mig det afrevne frimærke med en alvorlig mine, som virkede fremmed på hans ellers så smilende ansigt. Måske skyldtes Alvoren, at han havde

revet hjørnet af det australske brev før hans far havde nået at åbne det og den gang slog fædre hårdt, når man øvede hævværk mod deres post. Frimærket forestillede "Australiens højeste bjerg" og mod sædvane stoppede Snot op på broen over forstadens å og så på mig med øjne ligeså klare som åens vand. "En dag bestiger jeg det bjerg", sagde han og gik videre med syvmileskridt, som var han allerede på vej til Australien. Selv regnede jeg ikke med at bestige noget bjerg. Den lille bakke op mod forstadens skole var stejl nok for mig.

Inde i sit hoved havde Snot allerede forladt fædrelandet. Og hans udlængsel forandrede vores fælles skolevej. Villahaverne blev umærkeligt til en australsk vildmark beboet af farlige dyr og uberegnelige voksne.

"De er allesammen tidligere straffefanger", hviskede han til mig, mens vi med øjne fulde af angst så en forpustet bankdirektør tisse op ad sin garage. "Gad vide hvilke forbrydelser de har begået for at blive sendt ned i det her helvede" fortsatte Snot med sammenknæbne øjne, mens vi udspionere villahavernes gartnere. Den metalliske lyd af deres skarpe leer fik blodet til at fryse til is i vores årer. Pludselig var der oceaner fyldte med hajer mellem os og vore mødre og forstadens smalle å svulmede og blev til en brusende flod, når vi

drev mod Øresund på træstammer bundet sammen med vores livremme. Verden var vild og skovsneglene på åens bred hvislede efter os, som kunne de dræbe os med et enkelt bid.

Men for det meste lod jeg Snot kravle over muren til Australien alene. Jeg havde en svaghed for skolen. Bøger interesserede mig og selvom jeg hellere ville have startet direkte på universitetet, måtte jeg i en årrække acceptere at blive hånet i den danske folkeskole. Min mor røg pipe, min keramikfar mødte op i skolen med bare tær med ler på og uheldigvis strikkede min dejlige farmor altid mine underbukser i garn præcis på gult, som drengepis var dengang sidst i halvtredserne. Men samme skæbne overgik jo også heltene i mine elskede bøger ... omgivelsernes hån var og er talentets mest trofaste rejsekammerat.

Med tiden blev Snot skødesløs. Han gad ikke læse de stile igennem jeg skrev i hans navn. Han afleverede dem bare ulæst til læreren og satte sig i stedet til at dagdrømme om Australien på sin plads bagerst i vinduesrækken.

En smuk sensommerdag smilede læreren anerkendende til Snot efter at have læst hans stil og begyndte at læse den højt for klassen. Snot fik et chok da han hørte hvad jeg havde forfattet i hans navn. Stilen handlede om kærlighed og det var bestemt ikke noget Snot ønskede at udtale sig om offentligt.

Det vidste jeg selvfølgelig godt, men jeg kunne ikke modstå fristelsen da Snot havde fristil for og vores egen klasse kun lokkede med kedelige diktater. Jeg var fornylig blevet forelsket i bagerens datter og måtte sende sproget på opdagelsesrejse i kærlighedens verden, som nu var ligeså virkelig for mig, som Australien var for Snot.

I frikvarteret efter lærerens famøse oplæsning af Snots kærlighedserklæring til en navngiven pige, blev min

ven forfulgt af en hylende klump af hånefulde børn. Jeg prøvede forgæves at råbe til dem, at det var modigt at turde skrive om kærligheden. Snot så desperat mod himmelen, som ledte han efter Australiens højeste bjerg at gemme sig bag.

Dagen efter måtte jeg gå alene til skole. Snot var som sunket i jorden. Næste dag ligeså. Men tredje dag gik han igen bag mig, som var intet hændt. Da han omsider igen spurgte om vi ikke skulle "glemme den forbandede skole og kravle over muren og gå på eventyr", kunne jeg ikke sige nej.

Snot ledte mig igennem villahavernes vildnis, som en garvet opdagelsesrejsende, og pludselig stod vi foran et pragtfuldt pæretræ fuld af modne frugter. "Du kravler op efter pærerne mens jeg holder vagt", hviskede han hemmelighedsfuldt og efter at have stået mål til al den hån som i virkeligheden burde have været rettet mod mig, skyldte jeg ham at adlyde.

Først da jeg sad højt oppe i pæretræet gik det op for mig hvor jeg var. Til min rædsel så jeg lige ned på skoleinspektørens veranda, hvor han sad og drak sin morgenkaffe i ensom majestæt. Konen var forlængst død og der var mange i forstaden som mente, at hun var blevet hjulpet godt på vej. Skoleinspektørens skaldede isse stirrede lige op imod mig. Hans gebis lå ved siden af kaffekoppen, som ville han skåne sine kunstige tænder til han om et øjeblik skulle uddele morgenens første skideballe. Jeg stirrede chokeret tilbage mod Snot, men han var forsvundet. Der var kun mig og den mand jeg frygtede mere end noget på jord.

Og pludselig forstod jeg Snots plan. Hævnens time var kommet og sekundet efter lød det råb, som allerede havde spændt min angst til bristepunktet. "Hr. Skoleinspektør, der er en tyv i Deres pæretræ!" råbte Snot ude fra

skolestien og den skaldede isse blev straks til to rasende oldingeøjne.

Hver gang han mødte mig på skolens gange i årene der fulgte, så han mig påny i toppen af sit pæretræ, men glemte at han allerede havde straffet mig for forbrydelsen snesevis af gange. Igen og igen løftede han sine udtørrede gammelmandshænder og greb fat i den sarte drengehud under min hage. Han klemte indtil smerten fik mig til at se ham med en strålende glorie om hovedet, som var han den oprindelige ejer af kundskabens træ. Så slog han og slagets ekko var altid det samme spørgsmål sagt af oldingemund "Og hvad gjorde Jesus så?"

Som det dydsmønster Snot forlængst havde fortalt jeg var, vendte jeg lydigt den anden kind til og slaget faldt med pædagogisk præcision. Og gennem årene skete det ofte, at Snot passerede os mens den rituelle afstraffelse foregik, men han ignorerede altid oprinnet, som var det en del af mit og skoleinspektørens privatliv. Ligeledes snakkede vi aldrig om mit forræderi selvom Snot snart igen traskede modvilligt efter mig om morgenen, som om intet var hændt. Dog skrev jeg ikke hans stile længere og når han kravlede over muren vidste han, at han havde det australske vildnis for sig selv.

Snot forlod skolen så snart det var lovligt. Siden fulgtes jeg med andre drenge og piger, men der var ingen der kunne hamle op med Snot. Hans drøm om Australien var meget større end vores andres små beskedne drømme, som sjældent bragte os længere ud i verden end ind til landets hovedstad, som kun lå 20 km borte.

Da jeg mange år senere blev student hørte jeg omsider nyt fra Snot. Sjovt nok var det bagerens datter, der nu var en voksen kvinde gift med den forkerte, som fortalte mig historien. Selvfølgelig havde Snot gjort sin drøm til virkelighed og var for længst emigreret til Australien. Han havde fået arbejde som sprængstofekspert i et mineselskab, men var senere blevet sat i fængsel for manddrab, fordi han havde sprængt et bjerg i luften uden at have ryddet området tilstrækkeligt. Uheldigvis viste det sig, at en gravid kvinde havde stået oppe på toppen af bjerget og glædet sig over livet.

Da bagerens datter havde afsluttet sin triste beretning begyndte hun at græde. For første gang omfavnede jeg min gamle dagdrøm, men kun for at trøste hende over Snots triste skæbne i Australien. "Kan du huske den stil han skrev om kærlighed", hulkede hun "Jeg tror nok det var mig han havde i tankerne".

Motionsløb på Klostret – forrest med sæk over hovedet skolens EDB-ekspert (se side 55) – bagest Bengt den sidste lærer af den gamle skole der stadig "kunne tage fat" og Jytte Streibig.

Forrygende flot ballet lavet af alm. skolebørn

Af Bent Vørge

menhængende ballet. Det er intet mindre end fantastisk.

Balletten, som blev opført to gange på Døveskolen på Kastelsvej på Østerbro sidste fredag, er et helstøbt, varieret og meget kompliceret værk, som man i første omgang næsten nægter at tro, at børnene kun har været fire dage om. Men den er god nok, forsikrer Sølvgaards Skoles glade inspektør, Jytte Simsen.

Naturligvis har børnene fået god hjælp - nemlig i form af den kongelige balletdanser, Morten Hansen. Fra mandag eftermiddag til fredag eftermiddag er det lykkedes ham at kreere en tre kvarter lang forestilling med børn, som aldrig nogensinde før har prøvet at danse ballet eller lave teater/drama på dette niveau. Utroligt, men sandt!

På kun fire dage er det lykkedes skolebørn fra Sølvgaards Skole at planlægge, koreografer, indøve og opføre en stor og flot, sam-

Sidste uge slog man skæ-

maet i stykker, som det hedder, for de tre ældste årgange på skolen. Man hidkaldte balletdanseren og bad ham lave et eller andet med ungerne - med den ide, at resultater skul-

MEDLEMSBLAD FOR FORENINGEN SØLVGADES SKOLE

STIFTET DEN 23. APRIL 1919

Nummer 71

November 1925

6. Aargang

Revyen har Premiere Søndag den 31. Januar

Radio-Aften

Haandværkerforeningens
Selskabslokaler
Kronprinsensgade 7

Fredag den 6. November

Kl. 7 $\frac{1}{2}$

Demonstration af Apparater

Radio-Koncert

Bal til Kl. 2

Medlemmer gratis Adgang — Ikke-Medlemmer 50 Øre — Baltegn 1 Kr.

Efteraarsfesten.

Søndag d. 4. Oktober afholdt »S. S.« sin Efteraarsfest med en vellykket Aftenunderholdning i de ualmindelig smukt ombyggede Lokaler i Haandværkerforeningen.

Aftenens første Solist var den kun 17-aarige Violinist Kai Christensen. Kai Christensens Programvalg var en Smule uheldigt, idet hans Numre egentlig var bedre egnede til Orkesterkoncert end for Solo paa Violin, men Tilhørerne kunde glæde sig over hans smukke og kraftige Tone og belønnede hans Debut med stærkt Bifald.

Saa stod den sympatiske Henrik Seidenfaden paa Tribunen og sang ualmindelig levende en herlig lille Vise om »gamle Nekast« og fortalte derefter let og naturligt Runebergs glimrende Digt om Svend Dufva. Hr. Seidenfaden er i Besiddelse af et ualmindelig smukt Organ, og han fortalte om den dumme, men hjertensgode Soldat saa djært og levende, at Publikum blev stille og lyttede andægtigt til. Det var absolut en Fornøjelse at høre Henrik Seidenfaden recitere, idet hans Recitation var kemisk blottet for opskruet og falsk Tone og opstyltede, unødvendige Bevægelser.

Frk. Lili Christoph, der var den næste Solist, har en meget behagelig og smuk Stemme og gjorde med Rette stor Lykke med et Par overordentlig svære

Sange — blandt andet Schuberts »Ständchen«; men navnlig da Frk. Christoph satte sig hen til Flyglet og smukt og følt til eget Accompagnement sang om Frk. Solskindsvej, vakte det Publikums udelte Begejstring.

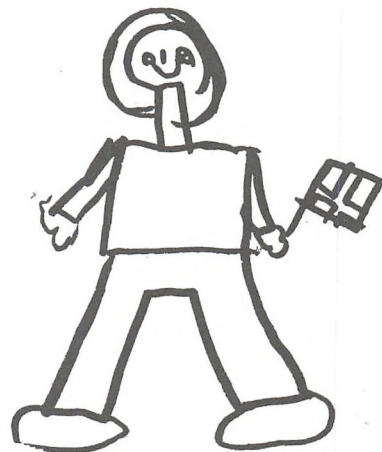
Saa sad den lille Klaverdjævel Bernhard Botinski ved Flyglet og fremtryllede under sine rappe og levende Hænder Toner, der fuldstændig henrev det begejstrede Publikum. Der er ingen Tvivl om, at vi i Løbet af et Par Aar betaler dyre Koncertbiller for at høre samme Bernhard Butinski spille. Det var absolut Aftenens største, kunstneriske Indsats.

Derefter sprang den populære Frue Anna Bynch Christensen ind paa Scenen og skabte straks Festlighed og Humor omkring sig. Hvad enten den talentfulde Frue sang et Par muntre Viser med et ualmindelig godt Foredrag eller en bidende Satirevis, der virkelig i Fru Christensens Gengivelse bed, gjorde hun meget stor Lykke, og Fruen stroede gavmildt om sig med Daacaoper. Det er i Sandhed en Dame, der baade har Humør og Toner i Kassen.

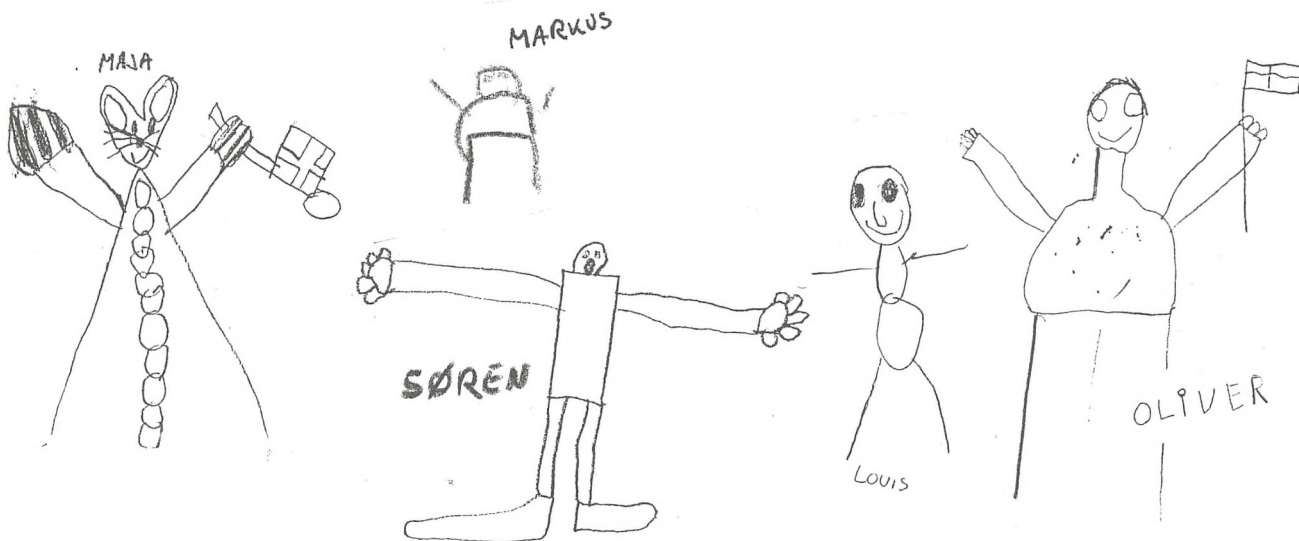
Som Rosinen i Pølseenden opførte vore unge Medlemmer en lidt vovet, men meget munter Farce, der var oversat af Kay Ibsen. Her viste Bruno Jørgensen en udmærket gennemført Figur og gjorde stormende Lykke med sine barokke Indfald. Bruno Jørgensen har efterhaanden udviklet sig til en munter Farcør, selv om han nu og da synes at være nærbeslægtet med henholdsvis Schiøler Linck og »Gissemand« Henrik

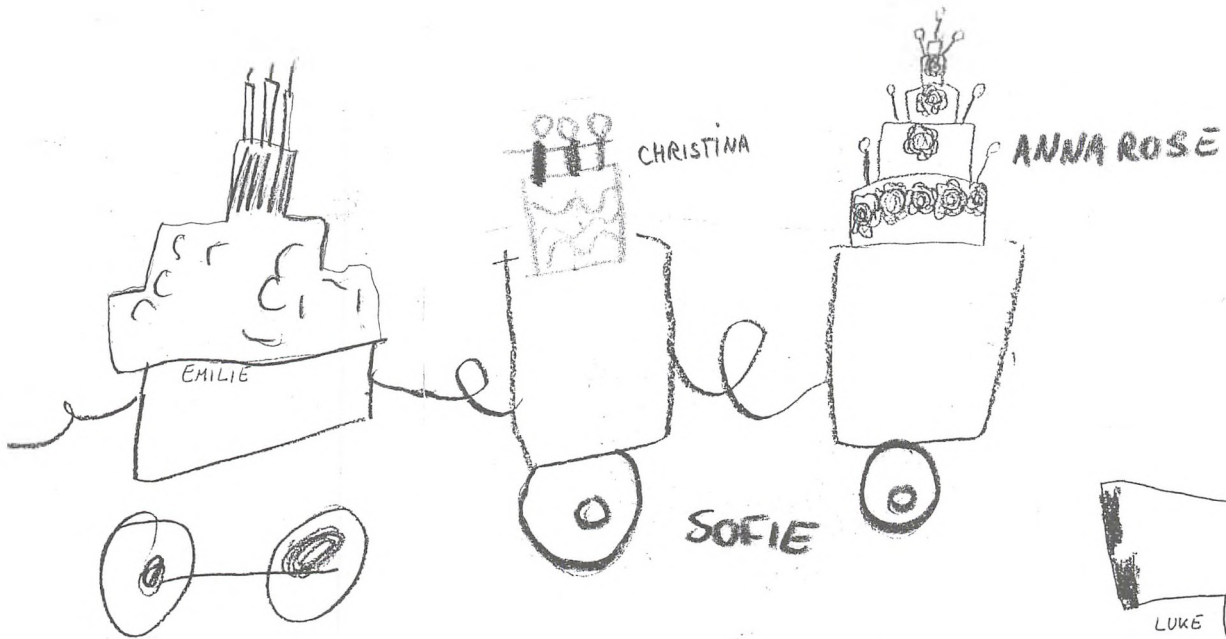

TIL LYKKE
FRA 100. SKOLE
MED DE 150 ÅR

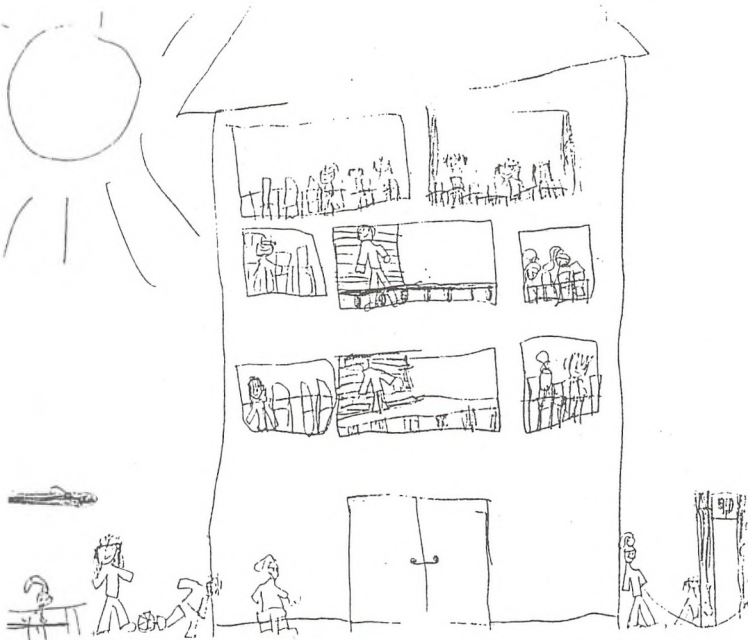
Tillykke 150 år

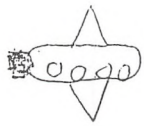

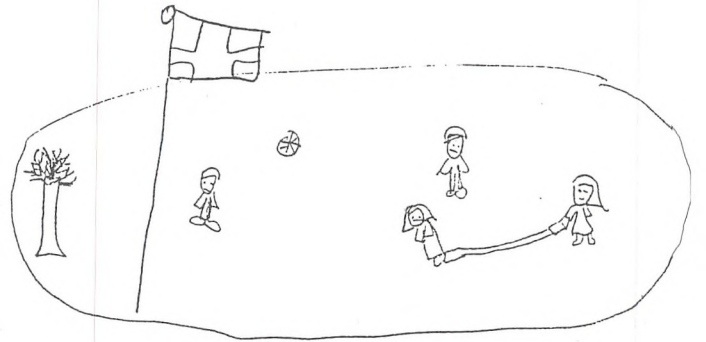

Til -
lykke

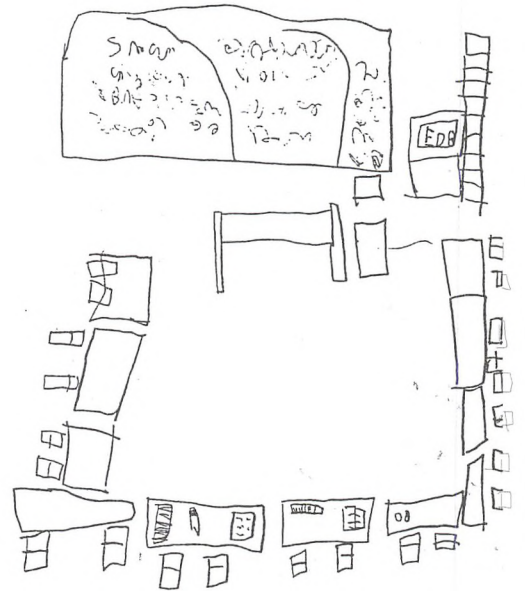

fra

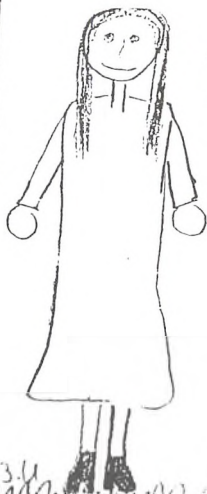
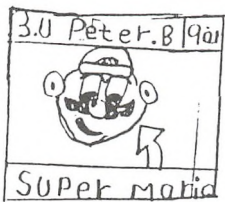
2 u

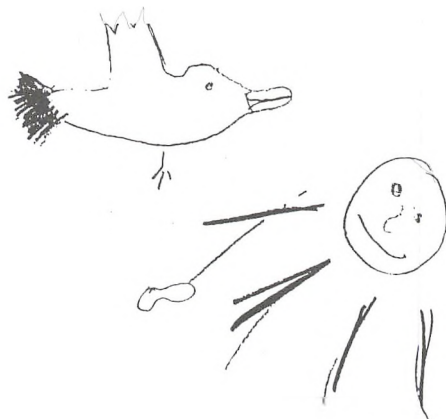
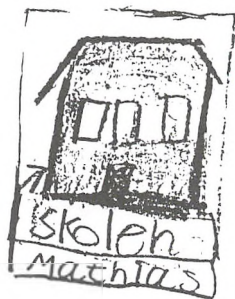

Vi går i 2.v på Sølvgedes Skole.
Udenfor vores vindue er der et
stort træ med en fuglerede i.
Vores skole er den ældste skole
i Danmark.

Hilsen 2.v 1997

3. u

Julie 3.u

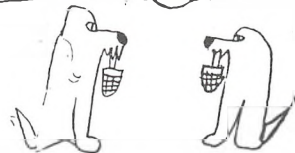
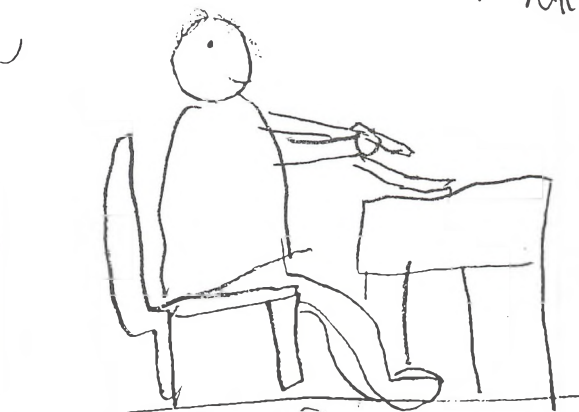
3. U Andrea - J - K - S

Jeg har det godt i skolen
og gode venner og gode
lærere og gode venner

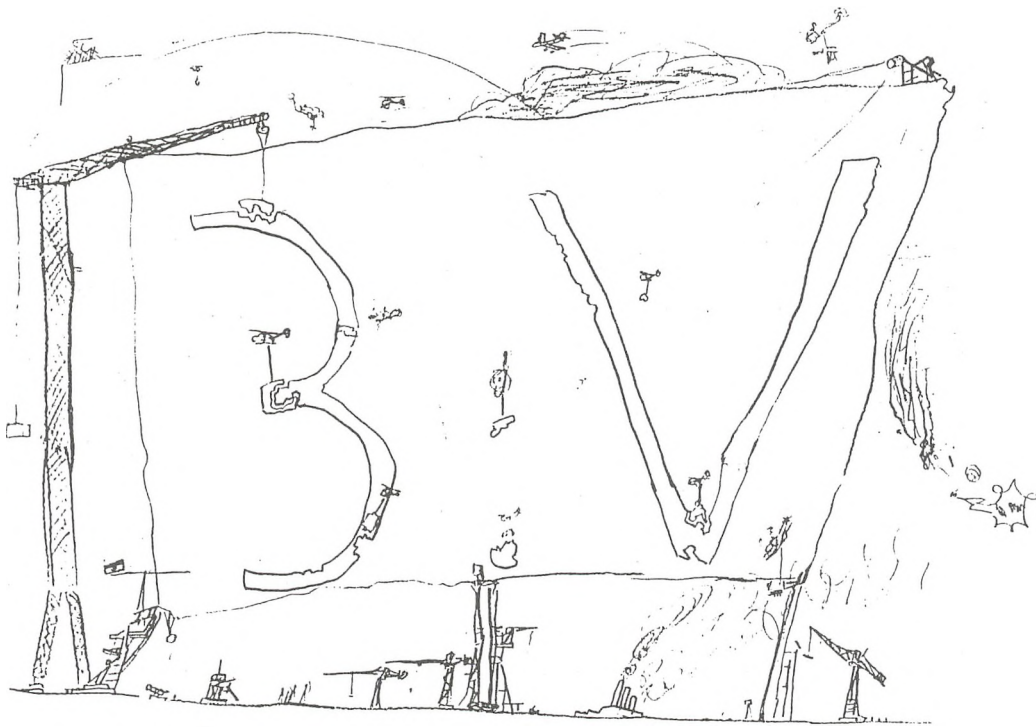

Rosa 3. u

Jeg er glad for
min skole først gik jeg
på en anden skole den
var dårlig men jeg
synes at den skole
er den bedste skole

1997

Sølvgades skole har
skøve gulve og fine
toiletter og en
meget lille skolegård
og jeg elsker når
vi har gymnastik.
Peter EMIL

Sølvgades Skole
vi i 3.v er kun 15 elever.
Jeg synes at det er dumt
at man må ryge på
skolen.
På skolen er der skøve
gulve på øverste etage.
ida 3.v får

Jeg elsker at lege og lege

3. V. drikker te det vil
lære den gerne se
nu skal du høre hvad

Jeg siger

vi er 6 søde piger,
men der er også
10 drenge
og de er meget strenge

nu kan vi lære
en masse
for vi har fået
en større klasse.
nogen gange skal vi
tegne
og andre gange
skal vi regne.

nu er det slut med
at rime
for jeg har sidet
her en time.

MIA

Vi går i tredje klasse
kan det virkelig passe
det er på Spilgadeskole

Vores regne lærer hedder Ole
hos Kirsten lærer vi at læse

vi bliver til vi bliver hese

Men det bedste er

ndr vi har frikvartier

KARL EMIL 3.V

Tillykke med fødselsdagen

Sidder i skolen i mange timer,
 dagen er gået og klokken kimmer.
 nu har vi fri, så nu skal vi hjem
 far og mor kommer hjem klokken fem!

Cyklen er rusten og nem at kørre
 hvor er min Ole og Allan hende
 er det så gjort at drille de små
 cyklen er piffed så nu må jeg gå!

gårdvært du sagde at vi skul' sige
 alt hvad der sker men du skul' lige
 mind og have kaffe den hvanter på dig
 Allan og Ole de hvanter på mig!

sidder i skolen i mange timer
 dagen er gået og klokken kimmer
 nu har vi fri så nu skal vi hjem
 far og mor kommer hjem klokken fem!

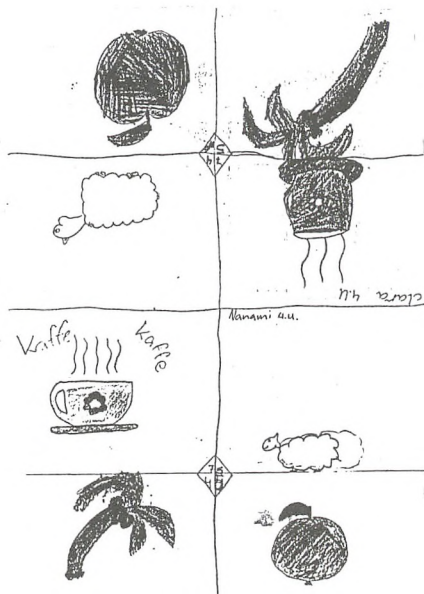
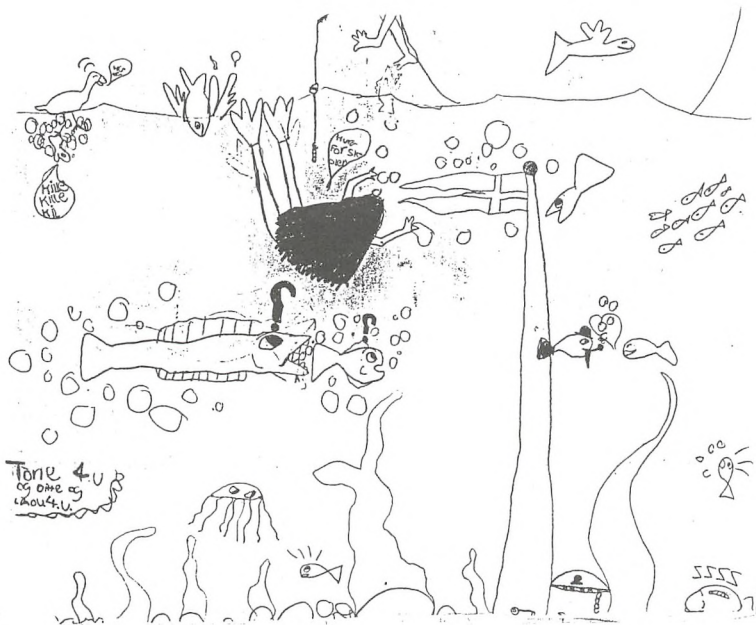

Fie, Mai og Nina 4.u

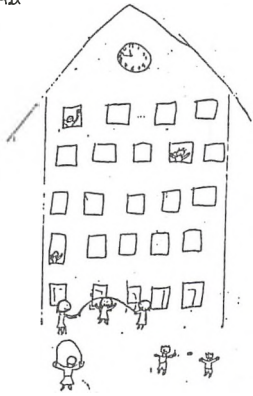
Nina Josefine Carole 4.u

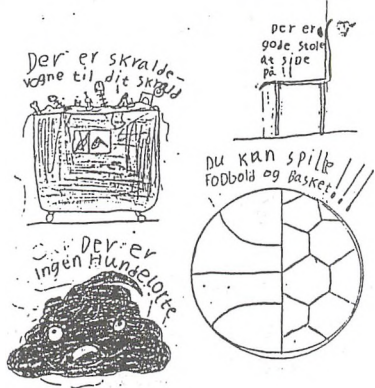
Øjne, Øre, næse, mund,
 sæt dem sammen
 som en leg, så
 far du lille mig,
 Helene 4.u.

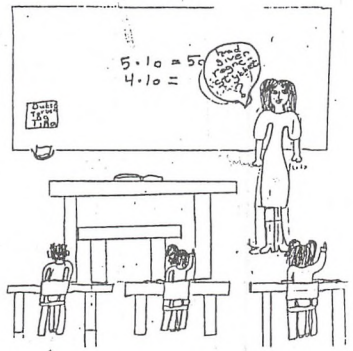
Nanami 4.u

KRISTOFFER MARTIN TOR 4.u

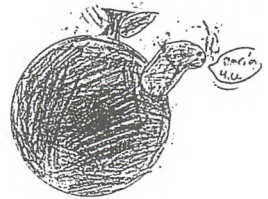
8

Fic og Mai 4.u

Der riber
ikke at
gå på
Den
Lille
Skole

Der er skole
fødselsdag den blir
50 år som et år
det er Spilgade skole
Ja det er spilgade skole
der er den beste
Marie Louise 4.u

TILLYKKE

Salmevers
kakkeboller
Svedere
Pigedrongegard
torrnyster
tavle & griffel
fedte madder
katekismus
toilet i
kufleramme
blæk
Pult
kongerække
gården

Musik
Madbod
temauger
Udflytter
Klassekasse
billedkunst
koloni
svømming
nature
Computer
svømming
natur & teknik
blyanter
Idrætsstævner
Tv & video
lommeregner

1997 SØLVGADE 5.U

Efterårs digt

af Camilla 5.u

1/11-96.

De begynder der smukke tid. De smukke blade daler, som begynder at løse, hvide gnomer på vejen.

TILBAGE MED

stakt til vinden, næsten alle er i julehumør, det regner og er hunde koldt og mørkt.

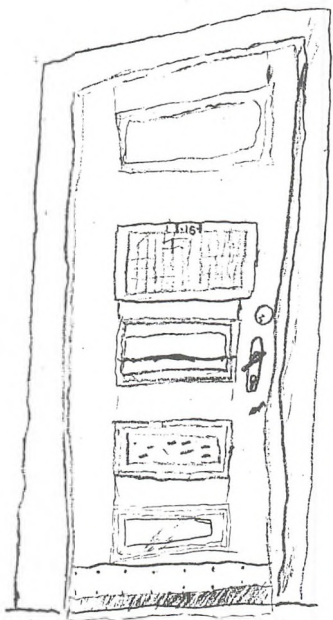
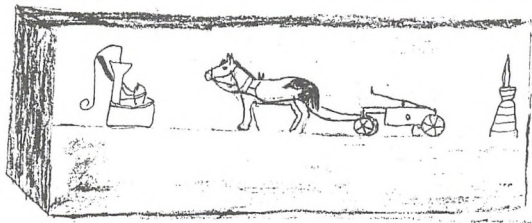
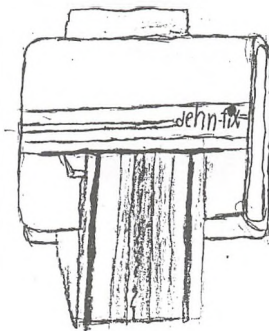
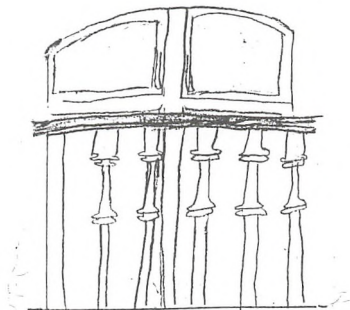

og
 op: det bliver straks kølere og tørt, og de smukke blomster visner, bjørnene sover i deres lune

dannebrogflagne flager så smukt det kan, i takt til blæstens flagren. filones kvinden holder blidt

Detaljer fra Sølvgaades skole

MADA 6.v.

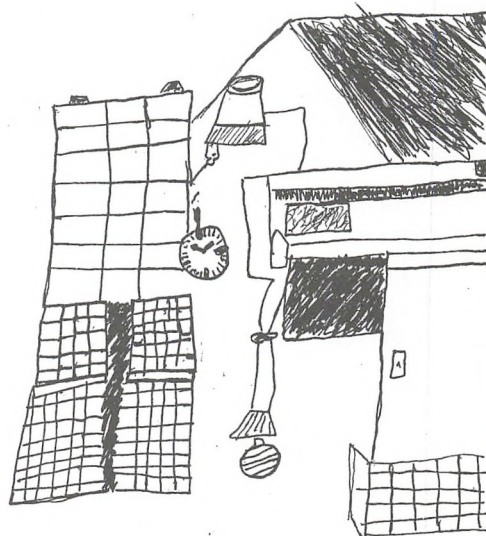
ASTRID 6.v.

SIMON.H 6.v.

KRISTIAN 6.v.

SIMON. L 6.v.

WILLIAM 6.v.

HILSEN 7.0.

AKSEL TOFT

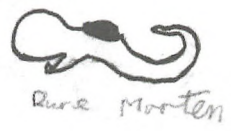

Kathrine.

Kasse

T.H

Rene Mouten

Hornik

Silas

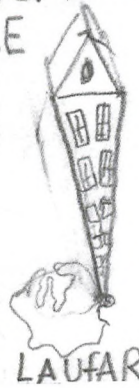

Nikkel

SØLVGADES
SKOLE

T.H
christina

LAUFAR

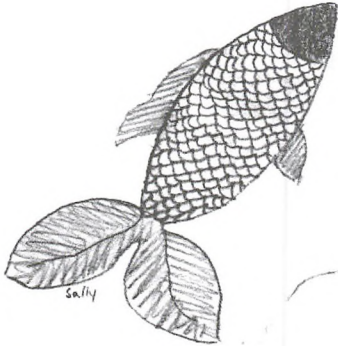
HO
Anders

POP
Rlogensen

Hold
1/4l.

THOMAS

Adann

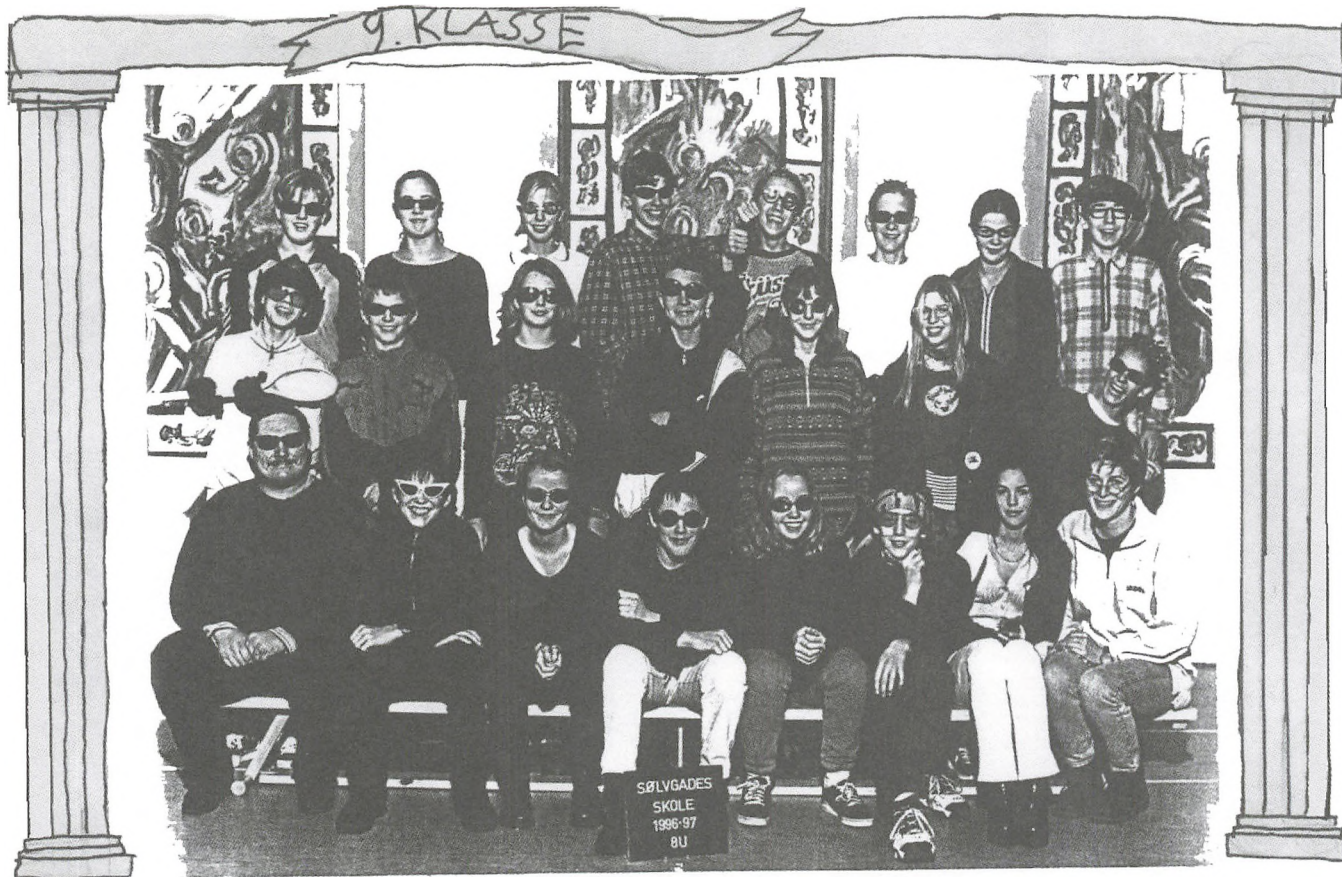

Er der
andrer der ikke
har læst
lektier??!!

Slå dig
ned og
ryt en
fed.

forreste række fra venstre

*Ole han er rund og blød,
og Frederik griner meget.
Mettes hår er rødt,
og Albert spiller fodbold.
Nana elsker dyr,
og Christian elsker Brøndby.
Rea hun har langt hår,
og Lisheth siger ingelsk.*

Dem der ikke er der de hedder Victor, Pernille og Edip

anden række fra venstre

*Gorm han har en slikkepind,
Og Claes hedder Claus.
Ida elsker Green Day,
og Max er vax.
Maja har en knæven,
Molly går med Buffalo,
og Mark's morfar har prøvet meget*

trede række fra venstre

*Julia snakker højt,
og Sofie bor i hus.
Maries cykel er blomstret,
og Mads går i klas'n
Julian er en fætter,
og Kristians hår stritter.
Matilde hun er underskøn,
og Nikolas skjorte har terner.*

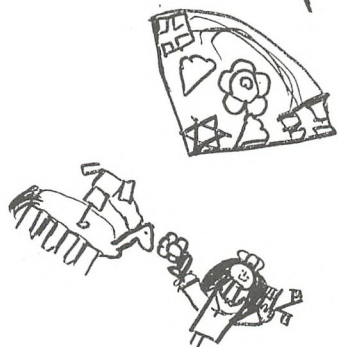
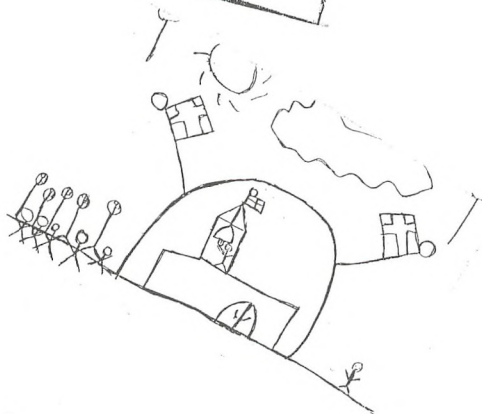
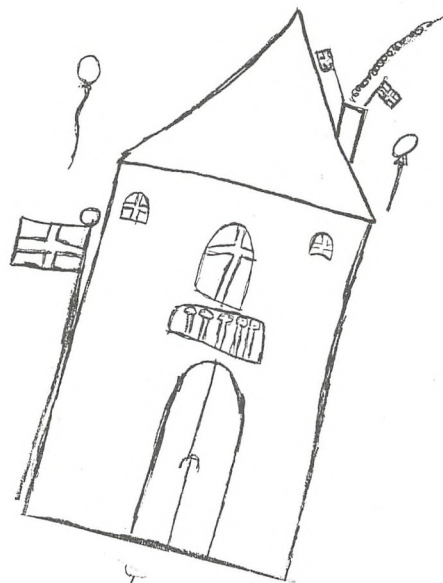
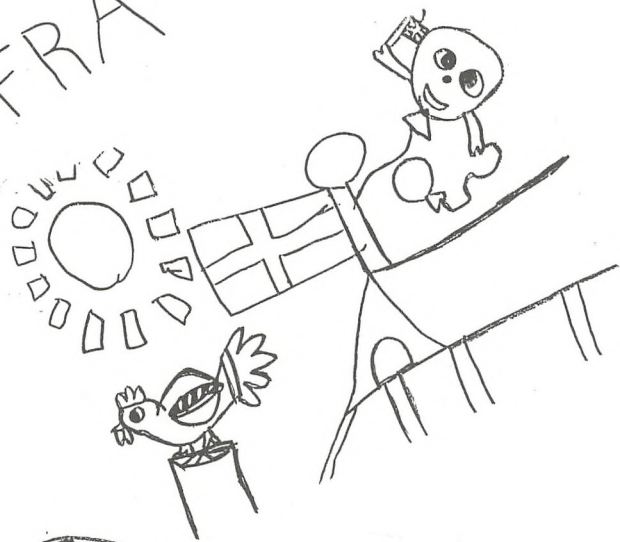
Og Henning er gal

Livet på Sølvgades skole

På vores skole har vi det sjovt,
hahahahahahahahahahahahaha
hahahahahahahohahahahahahiha
hahahahahahihahahahahahahaha
hahahahohihahahahahahahahaha
hahahahahahahahohohahahahaha
hahahahahahahahahahahahahahaha
hohahahahahahahahahahahahaha
hahahahahohahahahahihoahoha
hahahahahahahahahahahahahahaha

TILLYKKE
SKOLE
FRA 10.

Seidenfaden viste her en ny Side af sit nabebart mangeartede Talent og morede Publikum med sine morsomme, men sikkert for største Delen improviserede Replikker. Frk. Gerl var en indtagende Ingenue og Frk. Plum havde udmærket omskabt sig til en morsom, ældre Husholderske og sagde sine Replikker ualmindelig naturligt. Sofus Hansen spillede den fjøgede Elsker tilpas fjøget, men glemte en Del af sine i Forvejen faatallige Replikker for at faa sagt en lidt malplaceret »Morsomhed« om »De magiske Toner«. Helge Leisner gjorde hvad han kunde ud af sine salt- og kraftige Replikker.

Alt i alt en ualmindelig vellykket Aften, der sluttede med et flot og livligt Bal, hvor specielt det glimrende Danse-Orkester »Omaha« hidrog til Livligheden.

Philosophie.

Teateraften i December (se 4. Side)

Revyens Tal.

Vi stod lidt tvivlrædig, da vi denne Gang skulde ud paa det maanedlige Revyinterwiew, idet det var vor Tanke at interwiewe S. S.s glimrende Instruktør Hr. Carl H. Christensen, men da Hr. Christensen endnu ikke har set Revyens Manuskript og endnu mindre det Personale, han faar at arbejde med, opgav vi Interwiewet til næste Gang. I Stedet for spurgte vi vor populære Formand Hr. Vilh. Mauritzen, hvem vi traf ved Klubafteften: Hvad mener De om S. S. Revyen?

Hr. Mauritzen farer sammen og fingerer febrilsk ved Lorgnetten. Jo, jeg er absolut sikker paa den om man saa maa sige kunstneriske Succes, naar Kay Ibsen skriver den og Carl H. Christensen sætter den i Scene og vor udmærkede Skuespillerstab med Fru Christensen og Ludv. Mauritzen i Spidsen spiller med. Men med Hensyn til den økonomiske Side af Sagen, ja saa maa jeg sige ligesom Kay Ibsen i første Interwiew: Spørg ikke mig, men tal f. Eks. med vor Kasserer, det er en Mand, der er vant til at regne med store Tal, og dem er jeg overbevist om, vi faar Brug for.

Vi takker for Dessinen og begiver os ind i næste Lokale, hvor vi træffer Hr. Poul Roskvist.

Poul Roskvist modtager os med et hvast: »Er det for at betale Kontingent, De kommer?« Vi beroliger ham med at vise vort Ansorkort. Kassereren sukker. Naa, De har betalt — ja, saa er De cen af de faa. Vi gaar nu over til at spørge. Hvad mener De om S. S. Revyen, set fra den pekuniære Side? Roskvist sukker selvopgivende (det er iøvrigt noget, Kasserere

plejer at gøre). Ja, det ser jo ikke saa lyst ud; en moderne Revy koster jo ualmindelig mange Penge, for at den skal blive saa god og vellykket som mulig, saa det bliver overordentlig vanskeligt at faa de store Summer ind igen; derfor er det jo, at vi desværre maa tage de forholdsvis høje Priser som 2 og 3 Kroner for Billetterne. Men nu kan vi lige saa godt springe som krybe i det; vort Publikum vil have Revy, det saa vi jo allerbedst sidste Aar, og saa haaber vi, at det ogsaa vil betale Priserne.

Vi forlader Kassereren, idet vi trøster ham med, at Publikum nok skal komme. Der bliver aabenbart gjort noget for Publikum den Aften, saa det vilde jo være Synd andet end at troppe op og bidrage til, at Festen ogsaa økonomisk set bliver vellykket; for at den bliver ualmindelig morsom, gaar lidt efter lidt op for os.

De hyggelige Lokaler

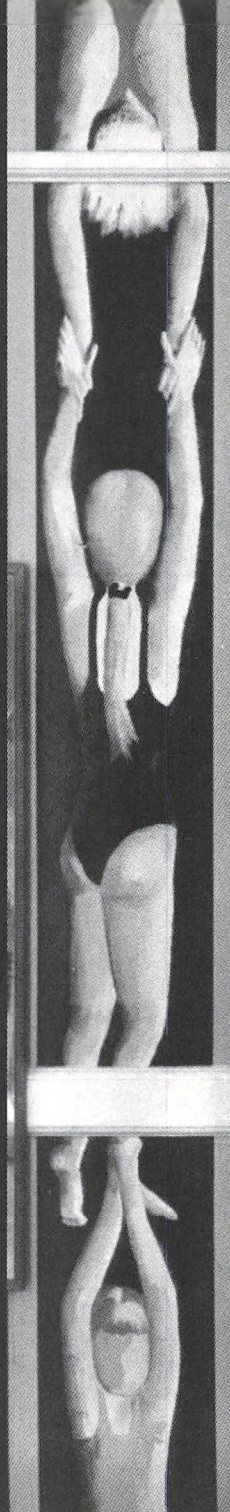
i Sct. Annæ Salen er som skabt til Afholdelse af Klubafteener og mindre Sammenkomster. Der findes en lille Sal, hvor Dansen kan trades af de danselystne og Sidelokaler med smaa Borde, hvor Diskussioner, Kortspil, Avislesning o. s. v. kan finde Sted. Øl og Kaffe kan, om man ønsker dette, faas til meget smaa Priser. Vi har foreløbig fastsat to Aftener i disse Lokaler, nemlig Onsdag den 18. November og Onsdag den 2. December. Kom til disse Aftener, tag Bekendte med, og vi tror, at alle vil føle sig hjemme i de hyggelige Omgivelser.

R.

125 Børn

var der kommet til Stede til den af Foreningen »Sølvgades Skole« arrangerede Ungdomsaften for Eleverne i Skolens 2 ældste Klasser, saa det blev altsaa for en overfyldt Sal, at Hr. Rich. Hansen — der forøvrigt ledede hele Aftenen ganske fortrinlig; vi mærkede alle, at Hr. Rich. Hansen er Læreren, der med ganske faa Midler formaadede at faa de mange Børn til Ro og gøre, som han forlangte — gav Ordet til Hr. Vilh. Mauritzen, der bud Børnene Velkommen og fortalte disse lidt om, hvad »S. S.« egentlig var. Forfatteren, Hr. Kommunchef H. Buckhave, fik nu Ordet, og i over en Time holdt han den hele Skare i Aande. Latteren rungede hvert Øjeblik igennem Salen, og det var kun nodig, at Børnene gav Slip paa ham: men andre Kræfter skulde jo til.

Frk. Gabrielle Krebs læste smukt og følelsesfuldt et Eventyr af H. C. Andersen, men Overgangen fra de

Ca. 1950

23

23A

24

24A

25

– til Sølvgades Skoles 150 års jubilæum

● Jeg blev indmeldt i skolen i 1932 – var ikke skolemoden – så jeg måtte komme igen i 1933.

I 1938 i 6. klasse blev jeg syg – fik kun 3 mdr. i klassen, så det blev desværre en kort skolegang. Jeg kom igen en meget kort periode i 2. f.m. i 1939 – men måtte opgive, på grund af det meget lange sygefravær. Desværre fik jeg ikke lektiehjælp på hospitalet eller på rekrationshjemmet. I foråret 1940 blev jeg konfirmeret og kom i arbejde.

Det blev fr. O. Nielsen, viceinspektrisen, der blev min klasselærerinde, jeg var meget glad for O. Nielsen. Hun kom fra Sønderjylland og fortalte om krigen i 1864. Hun havde adopteret en pige, der blev tandlæge. O. Niensens søster var også lærerinde på skolen, hun døde, mens jeg gik der, jeg husker hende.

Så havde vi en lærer Mikkelsen i geografi, naturhistorie, og Danmarkshistorie. Han var elsket af alle elever. Vi sørgede meget da vi pludselig en dag fik at vide at hr. Mikkelsen var død.

Lærer Mikkelsen fortalte os om Præsident Atatürk fra Tyrkiet. Hver gang jeg hører eller læser om Atatürk, tænker jeg på lærer Mikkelsen, mere på ham end på Tyrkiet. Jeg holdt meget af historie og geografitimerne.

Der kom en vikar efter lærer Mikkelsen, han var også rar,- så rar, så vi ikke var søde – men ak! så glade – det må have været forfærdeligt for ham.

Nogle lærere var meget strenge, man kunne ikke have tillid til dem – ja, vi var bange for dem f.eks. lærer Ulriksen og tegnelærer Wendelbo – de kunne bestemt ikke lide børn – man mødte aldrig venlighed der.

Gymnastiklærerinden var streng – sanglærerinden var bundhysterisk. Skønt var det, da der kom en ung frisk lærerinde – som frk. Kobbernagel og så smart i tøjet.

Vi havde geografi med frk. Kobbernagel – hun lod kort gå rundt i klassen – så vi kunne se Paris og London – hun gjorde opmærksom på – at vi ikke behøvede at læse bagpå – så det gjorde vi – for måske havde hun en kæreste !

Vi piger opfattede hurtigt at inspektøren sværmede for en af lærerinderne. Bl.a. blev hun helt rød i hovedet og forfjamsket når han viste sig – han var også en flot mand. Forhåbentlig var hans kone ikke så hurtigt opfattende i den situation som vi piger var – ja – altså for husfredens skyld.

Vi piger sværmede også da vi blev større for drengene på den anden side af gården – vi var jo adskilte – men mest sværmede vi nu for filmheltene.

Mandag morgen snakkede vi meget om film vi havde set i kvarterets biograf "Palæ".

Vi gik også ud i grupper når vi havde fri og samlede autografer, hos de kendte danske filmstjerner. Jeg husker vi stod uden for Poul Reichardts dør og sang, men han var ikke hjemme. Da vi havde set filmen "Alarm", kunne vi ikke bestemme os til hvem vi var mest forelsket i, Poul Reichardt eller ham Jun. – det var i hvert fald ikke Børge Rosenbaum.

O. Nielsen opfordrede os til at gå på Amalienborg på Kongens fødselsdag – og i det hele taget besøge museer og samlinger på vores 14 dags fridag og det gjorde vi. Jeg vandrede fra Borgergade til Rosengade – Fredericiagade m.m. for at samle børnene op – og så nød vi vores skolefridag.

København var dejlig at gå rundt i – Vi besøgte parker, anlæg og Langelinie – Vi gik altid – vi tog aldrig sporvognen.

De fleste børn i kvarteret kom fra meget fattige hjem – lidt lomme penge havde vi dog – for man kunne altid tjene lidt ved at gå ”i byen” for folk. Så blev der råd til besøg hos ”slikmutter” i kælderen ved siden af skolen. Der gik mange 2 og 5 ører over disken der – hun havde travlt når skolen sluttede hver dag.

Vi var med skolen på udflugt til Kronborg og Julebæk – en dejlig dag. I 1937 havde skolen 90 års fødselsdag – fest og glæde. H.C. Andersens fejrede vi ved at gå i Kongens Have i samlet trop og synge hans sange.

I godt vejr spillede vi rundbold og langbold i gården eller i Kongens Have, ligesom naturhistorie også i godt vejr blev omlagt til Kongens Have. Køkkenskole, tandlæge og bad var på Nyboder Skole. Venlighed kendte tandlægerne ikke til.

En overgang spiste jeg på skolen. Vi fik noget der blev kaldt ”Ostefrokost”, dejlig sund mad. Vi spiste i kælderen. En ung mand hjalp, jeg tror skolebetjentens kone, og han fortalte historier, så vi flækkede af grin. Han var herlig.

Vi samlede på glansbilleder og filmbilleder m.m., og så byttede vi i frikvarterene.

Vi sang meget og legede sanglege i frikvarterene. Vi lærte dem af de store piger.

Ja – vi var meget fattige dengang – jeg husker en pige i 1. klasse havde madpakken i avispapir, så sagde O. Nielsen til hende, at hun skulle be’ hendes mor om at købe smørrebrødspapir – det skete så – men det var meget synd for den lille pige – det vakte megen opmærksomhed.

Mange børn havde det ikke godt. Når vi mødte i skolen om morgenen, havde mange af os oplevet slemme ting, druk, slagsmål, skænderier.

En morgen vi gik til skole, vi mødtes på vejen, traf vi Gurli, da hun sagde til os, at vi skulle gå med ind i en opgang, så trak hun bukserne ned og viste os hvordan hendes forældre havde slået hende, jeg tror med en bøjle. Hvor så hun ud, stakkels pige, hun havde kun os kammerater at betro sig til.

Hendes forældre var nydelige og velklædte. Nydelige – holdte (?) at se på – Gurli var et livsstykke.

Da det gamle kvarter blev saneret, blev vi kammerater spredt for alle vinde.

Selv om kvarteret var et slumkvarter, var det et fantastisk spændende kvarter. Der var småforretninger overalt, fuld af jøder og flygtninge fra Rusland og andre Østlande samt Tyskland. Jeg husker en forretning i Sølvgade, en marskandiser, han hed Næhr. Når vi gik hjem fra skole (om morgenen havde vi ikke tid) så åbnede vi hans butiksdør og råbte Næhr-Næhr- Næhr, og så løb vi alt hvad vi kunne – og han efter os – åh! Hvor var det spændende – en leg.

Men det blev for meget for hr. Næhr – en dag kom han over på skolen – og ind i vores klasse for at klage – O. Nielsen spurgte om han kunne kende nogle af børnene – og til O. Niensens store forbavselse kunne han kun kende mig. Han blev aldrig drillet mere, det var dog en fornuftig mand.

Det var nye tider i 30erne. Der skete megen fornyelse også på skolens område. I forhold til mine 4 ældre søskende, kunne jeg mærke den moderne tid. Tandlægeordning, bad, husholdningslære, sygeplejerske på skolen engang i mellem. Vi blev set efter for lus i håret. Feriepladsordning. Udflugt med Gabriel Jensen om sommeren m.m.

Nu tror jeg at jeg vil slutte disse minder fra Sølvgades Skole i 30erne.

Ikke alle har kunnet klare fotografens opfordring til at vende blikket mod et for os usynligt punkt til højre. Nogle kæmper, andre må give op og de sidste få er nærmest ligeglade – deriblandt læreren, der dengang kaldtes lærerinden og som herunder bliver behørigt fejret for et eller andet.

Tidens tand har her været på spil.

Før krigen troede man ikke, at piger og drenge kunne undervises sammen. Klassekvotienten på 32 tyder på, at lokalerne må være skrumpet siden.

Nu accepteres kun 24.

Øverst ses Ejler Rogalands klasse med den rare og rolige Hr. Mondrup. Nederst er Ejlers søster Ruth kommet i skole.

Ejler Rogaland vil ikke nævne navne

● Hvis jeg på nogen måde kan bidrage til jubilæet, så må det hentes i erindringer fra tiden 1934-39, hvorefter jeg skiftede til Den Classenske Legatskole.

Vor klasselærer var hr. Mondrup, en rar og rolig mand og som den eneste jeg vil navngive.

Skolegården dengang var opdelt med "sømrækker" i asfalten. Een til pigestuen, hvor det var strafbart at træde ind over og derfor en yndet sport at skubbe hinanden ind over "stregen", især når gårdvagten så det, for så faldt der gerne lussinger af til de skyldige.

Mod Sølvgade var "sømrækken" et par meter fra gutteret og her havde et par fra 7. klasse et betydningsfuldt job, for der, i skolens navn og med gårdvagtens velsignelse, at banke dem der overtrådte "stregen" i frikvarteret.

Det var naturligt for min søster og mig, at skulle gå i Sølvgades Skole, fordi min far også havde gået der og i nogle tilfælde havde vi de samme lærere. Han fortalte mig, at de drenge i hans klasse, som var ansat på mejeriet Enigheden og som begyndte deres arbejdsdag kl. 4 om morgenen, de fik de bagerste pulter i klasselokalet, hvor de havde lov til at sove de første 2 timer.

Det gennemgående tema dengang var, at den der ikke ville høre eller kunne sine ting, han måtte føle, men det

havde ingen præventiv virkning, for når afstraffelserne fandt sted var det nærmest "klasseunderholdning".

En episode har bidt sig fast hos mig:

Læreren forlod katederet, greb fat i spankrøret og sagde meget højt:

Poul, kom herop.

Poul: Kan det ikke vente til en anden dag?

Læreren: Hvorfor det?

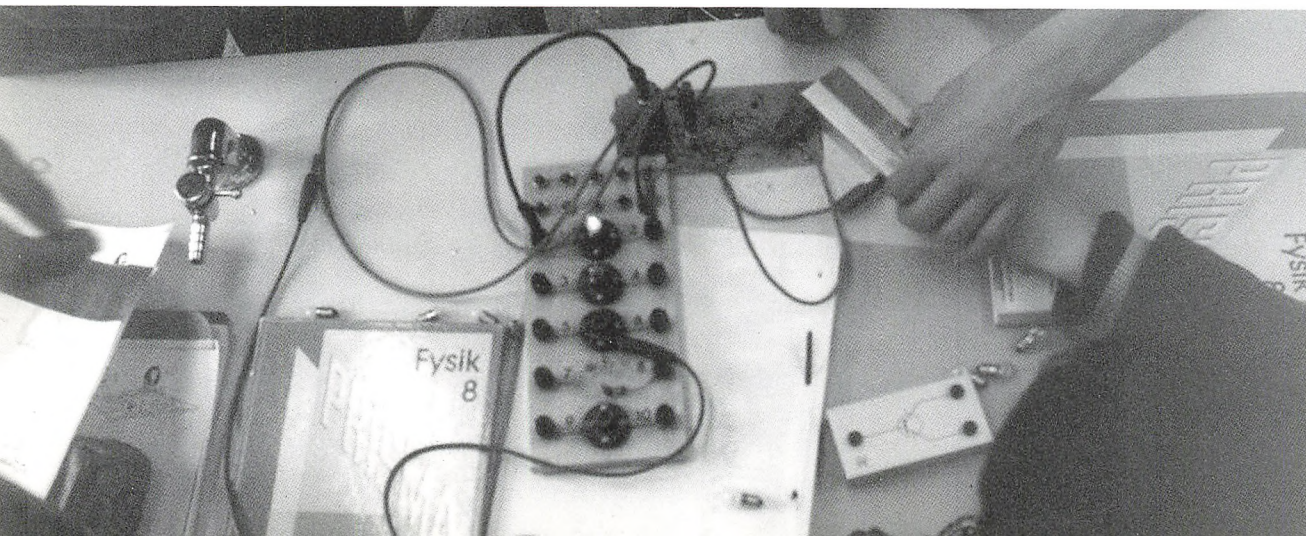
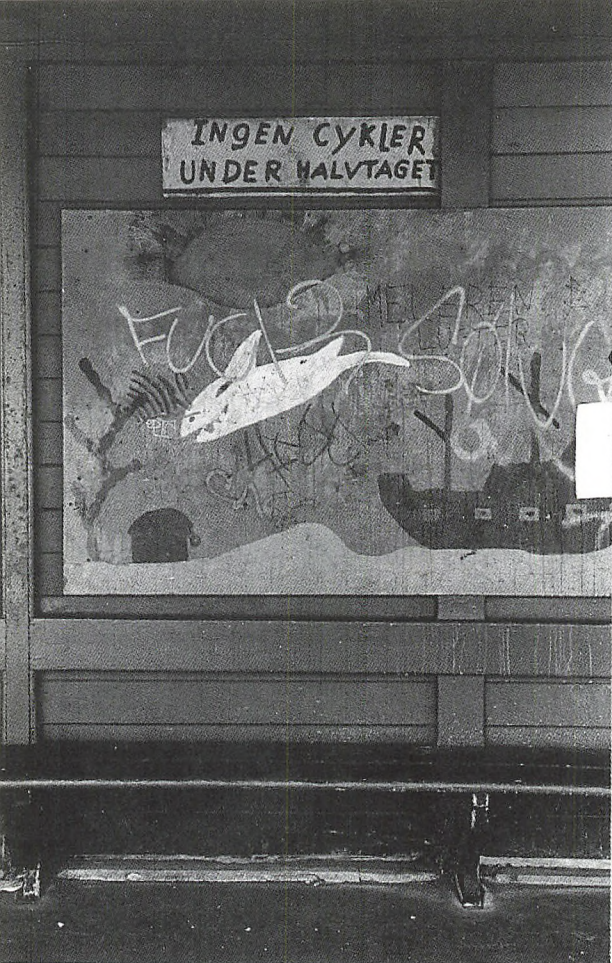
Poul: Jeg har en byld i enden.

Læreren: Hvordan kan du så sidde ned?

Poul: Jeg stikker den ned i revnen (afstanden mellem bænkenes brædder).

Når jeg vil navngive hr. Mondrup, så var det fordi han klarede diciplinen mindre hårdhændet, måske fordi hans kollegaer tog sig af det "grove".

Jeg havde hos ham et betroet job, nemlig meget ofte midt i timen, at skulle købe en pakke "Obel Smalskrå" i en tobaksforretning i Sølvgade, et job, der blev udført i moderat tempo.

En somme tider smuk tristesse udgår fra skolein- og -eks-teriører. Her har Matilde fanget nogle "evig"gyldige sådanne. 1997.

Drengene lærte tysk og pigerne engelsk

● Jeg hedder Gerda Sønderup Voss, gift Diget, f. 12.2.1931, jeg boede i Klerkegade 23 st., bagsiden af vores hus vendte ud til skolen, men det er revet ned.

Jeg kom på Sølvgades Skole i august 1939 fra Rådmandsgades Skole. Kom i 2. klasse hos frk. Bjerring-Sørensen, som senere blev viceinspektør og inspektør.

I 3.-4. klasse fik vi frk. Ella Fugmand, som vi havde til klasselærerinde til vi gik ud i 7. klasse.

Jeg syntes ikke vi mærkede meget til krigen, vi kunne spise på skolen i kælderen, 4 halve og ekstra fedtemadder (hvis man var heldig) eller marmelademadder og mælk.

Drengene lærte tysk og pigerne engelsk i 1. og 2. fm.

Vi havde frk. Kobbernagel i håndarbejde og gymnastik, sang og tegning havde vi med Kenneth Johansen, det var en ung lærer, han kunne godt lide at tage en snedboldskamp med os, men sagde stop så var det med at holde op, ellers vankede der. Han døde ung, men det var efter min tid.

WC var i gården og der var adskilt drenge- og pige-gård.

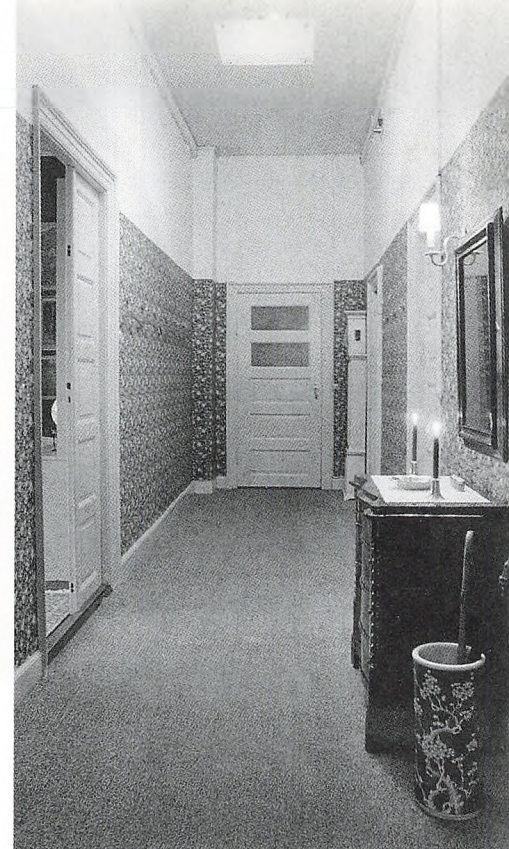
I klasseværelserne var der store runde kakkelovne, dem fyrede pedellen i om morgenen inden vi kom.

Vi havde også nogle ældre lærere og lærerinder, (det syntes vi). Der var hr. og fru Hansen, hr. og fru Urskov, hr. Monson, fysiklærer. Drengene havde hr. Ulriksen, som var meget streng, et bundt nøgler kunne godt komme susende ned i hovedet på en af drengene. Vi havde også en spillelærerinde frk. Shjød, hun spillede violin og så vores inspektør hr. Geel, en statelig mand.

Da vi kom i 1. fm. fik vi madlavning, så vi spadserede ud til Øster Farimagsgades Skole og om sommeren svømmede vi ude på Langebro Svømmeanstalt, hvor vi spadserede ud.

Først i begyndelsen af 1945 tog tyskerne skolen, så kom vi forskellige steder hen, jeg kom på Sct. Hansgades Skole.

Jeg kom ud i 1945, kom i lære som syerske, blev gift i 1947. Fik 4 drenge med fire års mellemrum og vi skal have guldbryllup til august. Vores ældste søn Jimmy har også gået på skolen hos frk. Bjerring-Sørensen i 1954, i 1. og 2. klasse.

Øverste etage var til 1970 inspektørens herskabelige lejlighed. Suppe har nok kun kunnet indtages i skåle her. I hvert fald har mange elever og lærere siden 1970 kæmpet en brav kamp mod vores eneste helt demokratiske lov: Tyngdeloven – i et desperat forsøg på at holde sig oppe på stolen. Der er 17 cm forskel venstre til højre, men også længe før BoBedres fremkomst kunne fotograferne få et interiør til at tage sig perfekt ud.

Hvis en – for uro – kendt elev for femte gang væltede på sin stol, kunne (kan?) han nemt ende på gangen. Her kunne han så drømme om, hvordan der engang så ud.

Til venstre Erik Danielsen med fru Lise, hosstående beskrivelses forfatter, sønnen Jens og dennes lillesøster Annette på hendes konfirmationsdag.

Altid brændende – altid på vej

● Sidst i december 1949 blev min far, Erik Danielsen udnævnt som skoleinspektør på Sølvgades skole. Det var en begivenhed, som dengang blev omtalt både i den skrevne og den æterbårne presse. Udnævnelsen af en lærer på 45 år, var dengang ensbetydende med, at man hørte til de alleryngste skoleledere i Københavns kommune.

Udnævnelsen betød samtidig, at vort tidligere hjem på Østerbrogade måtte forlades, idet der til stillingen hørte en, nærmest herskabelig bolig. Denne tjenestebolig lå på øverste etage, der således tjente som hjem for mine forældre fra april 1950 og til de fraflyttede tjenesteboligen omkring 1970. Da dette skete, blev hele etagen inddraget til undervisning.

Det var en meget stor lejlighed. Således var dagligstuen ca. 7 m. bred, 10 m. lang og alle værelser havde 4,10 m. til loftet. Lofthøjden varierede dog op til 15-17 cm i hvert rum, idet hele skolebygningen igennem de mange år var sunket. Det betød, at alle de møbler, der stod op af vægge, var klodset op. Som dreng havde det en klar fordel – man vidste altid hvor i værelset boldene befandt sig!

Min far fik ved udnævnelsen at vide, at skolen var meget speciel i sin elevsammensætning. Størstedelen af eleverne boede i de saneringsmodne kvarterer i Adel- og Borgergade. En mindre del kom fra de "finere" boliger i St. Kongensgade, Dronningens Tværgade eller den "fine" ende af Sølvgade – op mod Sølvgades Kaserne.

Kvarteret var i høj grad saneringsmodent. 3 – 7 baggårde var almindeligt, bad fandtes ikke og toiletforholdene var samlet ned i gårdene. Det var, hvad vi i dag vil kalde et socialt belastet kvarter.

Da saneringen begyndte, vel sidst i halvtredserne, kom forældre og skulle have deres børn skrevet ud af skolen, fordi de måtte flytte. Ofte var disse mennesker urolige, og meget kede af at skulle flytte fra "miljøet" – enkelte havde aldrig oplevet den grønne Fælledpark nogle få kilometer væk.

Det er også hændt et par gange, at min meget gigtplagede far er blevet tilbudt "et par øretæver", hvis faderen var meget opstemt, hvilket der var rig anledning til at blive, idet kvarteret var rigt på såvel rigtige beværtninger som smugkroer, bl.a. i Klerkegade.

Spritterne var således en del af miljøet. De gjorde ingen fortræd i deres meget snavsede og pjaltede tøj – kunne man give dem 13 ører var de glade. Det rakte til en flaske kogesprit. En enkelt gang kan jeg huske. En gammel, men stolt mand. Gråskægget – langhåret med sin bylt under armen. Han overnattede tit på et af toiletterne i skolegården. Min far ydede givet hjælp, men vedkommende, for hvem livet havde været én lang modgang, afslog som regel enhver form for hjælp – stoltheden var på sin vis bevaret.

For min far var det meget vigtigt, at give eleverne tillid og respekt – og en kristen livsholdning var meget gennemgående i dagligdagen. Ved eftertanke, baseret på det grundtvigske livssyn, og således var højskolen en stadig inspiration. Ugentlige morgensamlin-

ger blev gennemført. Jeg kan stadig genkalde mig min far i drengenes gymnastiksal – og bagved de skrevne ord: Altid brændende – Altid på vej. Det blev mottoet for skolens drift – og har siden hængt ved mig i høj grad, selv om både min søster og jeg aldrig blev elever på Sølvgades Skole.

Det blev for mig et hjem fra 1950 til 1962 – dog afbrudt af min landbrugsuddannelse fra 1956-1959.

Som leder af skolen, forlangte min far altid en god tone og en præsentabel fremtoning af de enkelte lærere. Så galt gik det, at en yngre kvindelig vikar blev bedt om at gå hjem og skifte tøj. Efter min fars mening, afslørede dagens påklædning lidt for meget af de kvindelige ynder til, at undervisningsniveauet og elevernes opmærksomhed kunne fastholdes.

Med bopæl på skolen, blev vi jo uvilkårligt en del af livet på skolen. Hilste på alle rengøringskoner om morgenen eller om eftermiddagen. Legede med skolebetjentens datter Bente, hvis far iøvrigt var gammel sømand – torpederet to gange under første verdenskrig. Blev gift med en fransk pige, som aldrig lærte det danske sprog. Også denne familie boede på skolen.

Skolen bød på oplagte legemuligheder. De to gymnastiksale stod til vores rådighed. Og mange week-ender er tilbragt der med fodbold, badminton, bordtennis o.lign.

Skolegården indbød til cykelløb. Det var tiden, før bygningen mellem skolen og drengenes gymnastiksal blev opført. Så kørte vi 3 timers parløb. Det krævede en sublim teknik igennem det smalle stykke – og ekstra påpasselighed, hvis kloakdækslerne var våde. Tilskuerne havde vi rigt mål, nemlig alle de, der ventede ved linie 10s stoppested udenfor porten.

Da vi flyttede ind i 1950 blev hele skolen og vor lejlighed opvarmet af kakkelovne – en i hvert klasselokale. Kul og koks blev opbevaret i kælderen – så der var et godt lag støv, når der var leveret ny forsyning. Det var skolebetjentens opgave at holde ild i alle ovne, der var i klasseværelserne og tømme askeskufferne.

Mon ikke kakkelovnene forsvandt midt i 1950'erne. Der blev installeret centralvarme, og samtidig blev der indrettet baderum i kælderen – så kunne også drengene få bad efter gymnastiktimerne. Det havde indtil da været forbeholdt pigerne. Det var iøvrigt i den forbindelse, at vor cykelbane blev nedlagt!

Selvom Sølvgades Skole absolut lå i nogle dårlige kvarterer i København, oplevede vi det ikke sådan. Kongens Have var et elsket fristed. For mine forældre, der nød havens dejlighed året rundt, for mig var det den dejlige grusbane, som også skolen brugte i sommerhalvåret. Der er der spillet mange fodboldkampe. Det var altid dejligt at spille med skolens elever.

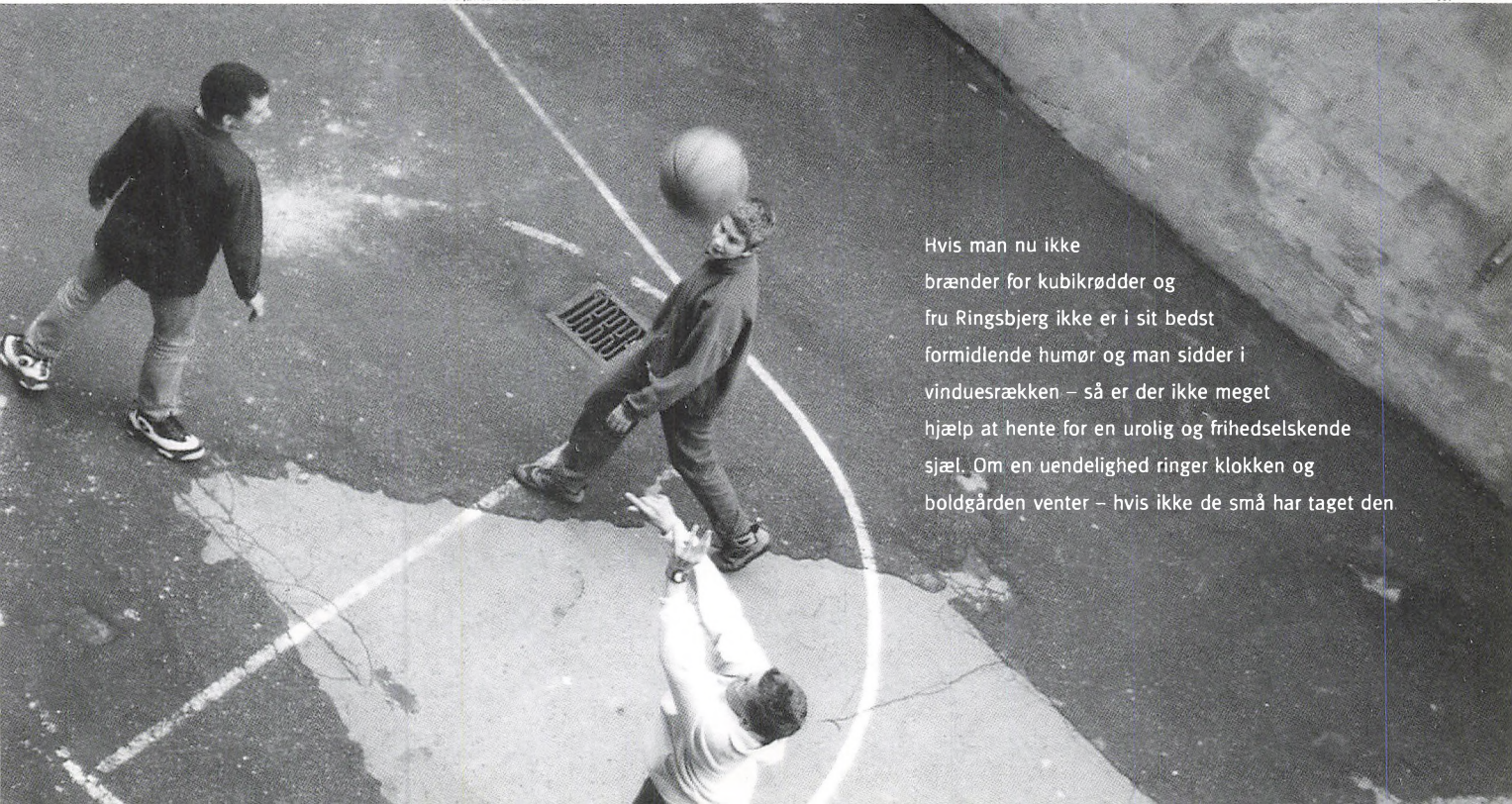
For mig blev Sølvgades Skole mit hjem. Det eksisterer ikke mere, hvilket godt kan give følelser af savn. Jeg ved, at min far elskede skolen og hele atmosfæren. Trods en stadig fremadskridende sygdom, blev min far på jobbet, og var i hele perioden en meget stærk engageret skoleleder, der også påtog sig andre arbejdsopgaver. Formand for Sct. Pauls Kirkes menighedsråd i en årrække, formand for KFUMs Seminarium, fmd. for foreningen af skoleinspektører i København – alt sammen er det med til at tegne billedet af en lærer, der følte sin gerning som et kald. Det var hans egne ord. Jo – Sølvgades Skole var på alle måder et godt hjem.

FOTO JØRGEN BAGGER

FOTOS 1997 MÅTILDE

Hvis man nu ikke
brænder for kubikrødder og
fru Ringsbjerg ikke er i sit bedst
formidlende humør og man sidder i
vinduesrækken – så er der ikke meget
hjælp at hente for en urolig og frihedselskende
sjæl. Om en uendelighed ringer klokken og
boldgården venter – hvis ikke de små har taget den

I slutningen af fyrrerne var man ikke bange for at pynte op med Lille-sort-Sambo-agtige bagtæppetegninger når lærerne skulle gi' den med "negermusik" som ikke-tilhængere kaldte jazzen. I 1993 havde lærerne vist mere hentet inspiration i den parisiske kultur eller er det fra Bakken?

– mellem to skoler

● Min ærekærhed må jeg have arvet fra min far, for da han blev forbigået ved besættelsen af den direktørstilling, han mente sig berettiget til, rev han resolut teltpælene op og flyttede familien direkte fra det meget landlige Stevns, hvor vi havde boet siden mit sjette år, til en lejlighed i St. Kongensgade, næsten oppe ved Kgs. Nytorv.

Mine to yngre brødre var endnu i den alder, hvor det vigtigste nok er at være, hvor forældrene er, men for mig, der var seksten, blev flytningen et gedigent kulturchok. Jeg var midt i puberteten med alle dens vigtige kammeratskaber og kærestier (så følelsesladede som den slags senere kun bliver i finske TV-spil), og jeg havde det meste af mit liv boedet to kilometer fra klinten i en lille landsby på et par hundrede sjæle, som drak tordenkaffe hos hinanden, når efterårsstormene rev ledningerne ned og lyset forsvandt, og som fejrede grisens slagtning ved allerede samme dag at servere stærke frikadeller, finker og medister for dem, der havde hjulpet til, f.eks. min far, der »holdt spanen« under det sted, hvor Trunte var blevet stukket, så blodet strålede ud på dets triste vej fra vital kropsvæske til blodpølse. Min far solgte pebernødder og kakao i ungdomsklubben i Sigerslev Forsamlingshus, hvor vi også gik til gymnastik, høstfest, dilettantkomedie og juletræ. Med min flitsbue havde jeg løbet om på mosen og været med på gårdene, når der skulle luges roer eller køres halm hjem; jeg havde holdt de hvinende og sprællende pattegrise, når de fik hældt levertran på gennem en tragt, så det drev ned ad mundvigene på dem. Sammen med Jesper, der græd så bitterligt de første dage i skolen, havde jeg trukket kalve på græs og stirret på den slimede efterbyrd, som gled ud af kørne, når de havde kælvet. Og jeg havde cyklet med søndagsaviser ad

de lange, snorlige veje på det skønne stevnske land, der er så fladt, at man kan se kilometervidt under den høje himmel – helt ud til klinten hvor militærets raketter, pegende ud over Østersøen, rejses og sænkes mod horisonten. Fra 1. til 3. klasse gik jeg i landsbyskole, først hos den tykke Frøken Fredsgaard, hvis papegøje fløj frit rundt i klasseværelset, og da hun gik på pension, blev undervisningen i Sigerslev Skole overtaget af gamle lærer Kjeldbøg, der var helt hvidhåret, tegnede i vores kladdehæfter og var så flink, at jeg stadig bliver glad, når jeg tænker på ham.

– Men det sidste halvandet år inden flytningen havde vi boet i den stevnske hovedstad St. Heddinge, kendt for sin ottekantede kirke, Nordeuropas største hængebøg, en kedsomhed så monumental, at den nærmer sig smertegrænsen og for en befolkning så sammenbidt snæversynet og småborgerlig, at jeg til gengæld endnu kan blive sløj af at tænke på *den*. Sproget er »stevnsk« – en yderliggående udgave af sjællandsk og dermed velegnet til at udtrykke mistro, forurettelse og insinuation.

En morgen i august 1972 vågnede jeg så op og boede ikke længere på Stevns, men i et værelse ud mod baggården, St. Kongensgade 23. Mine brødre og jeg åbnede vinduerne til gaden og kiggede ned på den endeløse og massive trafik, som skyllede gennem hede-

og benzindisen dybt under vores fjerde sal. Flytningen skulle fejres med en frokost på »Restaurant Kongens Have«, og man kan vel vanskeligt forestille sig et mere idyllisk københavnerbillede end far, mor og børn spise ved de hvide borde en varm og solrig sensommerdag i Kongo (som min mindste lillebror senere skulle døbe parken). Men netop idyllen er farlig, for i den tror man sig sikker, slapper af – og bliver overlistet af angsten. Jeg kendte udmærket København fra talrige besøg hos mine fætre i Nørregade, men tanken om at jeg boede her – fast og *for good* og fra nu af – overvældede mig, og i panik forsvandt jeg fra selskabet og tog på tommelfingeren tilbage til Stevns. Ankommet til mine kammerater i St. Heddinge ringede jeg »hjem« til København og fortalte mine forældre, hvad der var blevet af mig. Jeg blev et par dage hos min gode ven og tidligere klassekammerat »Farmer« og hans altid gæstfrie mor, tog så tilbage til byen, besindede mig og accepterede skæbnen under forudsætning af, at jeg hver weekend kunne tage til Stevns.

Her må et par bemærkninger om mit stevnske Teenager Life før flytningen indskydes. Stemningen i St. Heddinge Hoved- og Realskole var så gyselig, at jeg kun lige akkurat kunne mande mig op til at være til stede i timerne; lektier læste jeg aldrig, og havde jeg overhovedet de relevante bøger med i skole, var det et virkeligt tilfælde, eftersom jeg hver morgen blot skovlede et vilkårligt udvalg ned i min nussede taske. Men klasseværelsets atmosfære kunne ingen unddrage sig; her var en underdanigt rødme, pigeligt fnisende respekt for lærerne, som kendte forældrene, hvis børn havde eftermiddagsjobs hos f.eks. »Lundstrøms Kolonial« eller »London Herremagasinet v/ direktør Ove Sørensen«, der bed til bolle med lærerne, og så videre . . . i én uendelig, selvsluttende cirkel, en kvælende bornert loge, som storbyboere naivt

tror udtrykker fællesskab, men er en vidtrækkende social kontrol, som er så meget mere effektiv, som den ikke er formaliseret og dermed på én gang usynlig, allestedsnærværende og uangribelig. Skønt min far var bogholder og selv »velbegavet« og derfor var kommet i realen, hørte jeg af to grunde ikke til i kliquen af elever, som fra det fattigfine småborgerskab skulle lempes videre til gymnasiet i Køge. For det første hang jeg luddovent ved pulten bag mit kilometerlange hår, når jeg da ikke tegnede motorcykler og porno, som jeg under bordet sendte videre til Niels Henrik, for det andet befandt jeg mig bedst i selskab med Farmer, Mauer, Hyben, Foster og Ejvind, som efter skolen alle skulle være håndværkere eller til Køge, ikke som gymnasieelever, men – som man sagde – som sav-førere, ha ha, på Junckers Savværk.

Over for skole- og provinssamfundets nådesløse overvågning dannede vi en undergrundsagtig modstandsgruppe med egne regler, ritualer og fornøjelser. Efter skoletid gik vi, under mottoet »Hen og hænge hos Hinge«, på Hinges Konditori i Algade, hvor man i baglokalet kunne spille billard for 1 krone pr. halvtime, og når spillet var slut og Farmer som altid havde vundet, gik han og jeg ned på kærlighedsstien, der løb langs Prærie-Ekspressens skinner – hvor vi satte os på en bænk og drak en rød Tuborg hver. Det var en måde at lære at drikke øl på; de sødtsmagende og hvidtølsagtige røde Tuborg lettede overgangen til regulære bajere, som snart skulle tage deres plads, om ikke af anden grund så fordi intet menneske kan drikke mere end to-tre røde Tuborg uden at føle sig som noget, der er pumpet op med fodpumpe. Og drikkes skulle der – det var en helt central manddomsprøve ved fredagens diskotek på »Hotel Phønix« og ved weekendens fester, som vi levede for. Selv de fester, der blev holdt på halvøens fjerneste steder, kunne vi nå på

vores knallerter, som vi altid hamrede rundt på. Farmer havde en gammel S.C.O., som han havde sat i stand på det smukkeste, jeg en aftrakket Velo (som jeg senere solgte for 12,50), der kun kunne standses ved at blive kortsluttet med en skruetrækker, men i funktion skød en forrygende fart, fordi den var hakket. Også i knallertvalget lå en symbolsk protest – vi bankede omkring på aldrende, uprætentiøse maskiner modsat de dengsedes splinternye »Puch Flagskib«e, der kun kunne køre 30, men var så store som motorcykler og netop derfor fremtrådte i al deres ynke, når en hakket Velo gav dem slagger. Og når vi så nåede frem til festerne, drejede det sig naturligvis, foruden om de uskyldige branderter, om rockmusik og piger. Hjemme hos mig selv hørte jeg både Jefferson Airplane og Mothers of Invention, men sammen med slænget måtte man suspendere al dannelse og knalde kollektivt ud til vulgære Deep Purple, Black Sabbath og Ten Years After – og sådan skulle det være. Når forældrene var vel ude ad døren, afholdtes festerne i stearinlys-oplyste skumringsrum – således havde Farmer simpelt hen *sømmet* et tæppe for vinduet og dermed permanent mørklagt sit værelse, hvis vigtigste lyskilde nu var nogle kulørte pærer, der via et relæ blinkede i takt til stereoanlægget. Foruden at lukke provinsens plagsomme lilleverden ude og skabe en endnu mindre, men beskyttet og suveræn, sigtede livet under mørklægningen naturligvis frem for alt på at skabe de rette betingelser for tilnærmelser til pigerne. Dette sidste er selvsagt »et kapitel for sig«, lad mig blot sige, at det både drejede sig om øm forelskelse og ren sex, der – når det blev blandet sammen – helt tog magten fra os og eksploderede i ukendt styrke og uhåndterligt ambivalent følelser af tiltrækning og frastødning, romantiske fantasterier, pludselig kulde, våde drømme og bitre tårer. Når jeg i dag hører en flok halvvoksne drenge råe rakke

kvindeskønnet ned, skal jeg være den sidste til at fordømme dem. For dels sagde mine kammerater og jeg nøjagtigt det samme, da vi var i deres alder, dels ved jeg nu, at det ikke handler om foragt, men om en – ganske vist ucharmerende, men for en tid nødvendig – bestræbelse på at redde den smule identitet, man har tilbage i denne svære alder, hvor man som stor dreng både skal afgrænse sig over for sin mor, som man stadig er bundet til, og administrere de nye og overvældende følelser for jævnaldrende piger. Her kommer venskabet og kammeratskabsgruppen ind som et bolværk, bag hvilket de første ansatser til en egen identitet kan få lov at spire i ly af det på én gang meget private og stærkt stiliserede karlekammer-sprog, der jo ikke kun drejer sig om besværgende at holde kvinden på afstand ved at omtale hende som en luder, men også om at tilegne sig verden og være i fred *i sin egen verden* ved at tale om stereoanlæg, watt og volumen, om motorcykler, kubik, karburator og acceleration pr. sekund. Af disse grunde er kammeratskabsgruppen nødvendig, og af præcis de samme grunde er det lige så påkrævet at forlade den, når tiden er inde: De, der bliver hængende hele livet, er at beklage, såvel som de, der aldrig fik denne opbakning. Da jeg var i puberteten, blev min mor meget syg og lå i årevis på hospitalet, og uden dette slæng af »små mænd« ved jeg ikke, hvordan det skulle være gået mig, som på grund af situationen derhjemme var endnu mere sensitiv end mine jævnaldrende, og når jeg tænker tilbage, især på Farmer, er det aldrig uden – rent ud sagt: taknemmelighed.

Alt dette var så det, jeg måtte sige farvel til, da min skolevej ikke mere gik forbi Højskolehjemmet og over Kirketorvet, men bugtede sig gennem Indre Bys kompakte tumult: Et par meter ned ad St. Kongensgade, gennem Landgreven, via Borgergade og Dr. Tværgade, over Adel-

gade og forbi »Gå glad i bad« til Sølvgades Skole, der er Københavns ældste kommuneskole og var et temmelig barsk sted, fordi den ligger midt i det, der dengang endnu var et stort pjalteproletarkvarter. Folk boede stadig i store stakke i Kronprinsessegades 1880'er-huse, hvoraf mange i dag er revet ned, og Klerke- og Rosengade stod, som da de blev bygget i 1700-tallet, blot mere forfaldne. Her vrimlede med marskandisere, oldinge, småbørn, subjekter og eksistenser, der nød solen i sofaer og lænestole, de havde slæbt ud på gademe, hang ud på den fedtede kaffebar eller købte bajere hos købmanden, der sagde »Davs, Krølle« til alle kunder.

Sølvgades Skole var så københavnsk som noget, og her var jeg meget langt fra det store, stevnske lys; under den falmede »mælkegavl« lå en gård fuld af skygger og kølige indhak, og selve skolebygningen var grå, på den måde som københavnske boliger bliver det efter 100 års støv og sod og os, og som jeg faktisk ikke har set noget andet sted i verden. Jeg vil ikke sige, at jeg denne første skoledag følte mig lige så utryg, som da jeg efter tre år i landsby-skole skulle begynde i den store skole i købstaden; dengang turde jeg ikke gå ind på drengetoiletet, men tisede gennem kirkegårdsågen ind til Nordeuropas største hængebøg. Men helt stolt var jeg ikke. På Stevns skulle vi rejse os op, når læreren kom ind, og dér stod vi så, fulde af ængstelse for hvad timen ville bringe, indtil der blev sagt »Værsgo'« og vi kunne sætte os ned, men det skulle snart vise sig, at var den dunkle skolegård i Sølvgade en kontrast til de åbne arealer, jeg kom fra, var atmosfæren i klassen en total omvæltning. Skoletasker blev kylet gennem lokalet, råb og skrig og københavnske skældsord smædede i luften, selv blev jeg trængt op i en krog og barrikaderet bag borde og stole, der blev dynget oven på hinanden, indtil jeg var levende begravet. Og da læreren

kom ind, blev han modtaget med råbet »Øv, er det dig, mand!?, han forsøgte sig med det spagt ironiske »Ja, ja, må jeg være her?«, og fik svaret »Hvis du kan sidde stille og holde din kæft«. De to første måneder grinede og grinede jeg helt hysterisk – det var jeg den eneste der gjorde, de andre syntes jeg var åndssvag, gloede sløvt på mig og sagde: »Hvor, er du glad, mand«. »Glad« var et skældsord. I ugevis sagde Mikal, der sad i midterrækken, absolut intet, han pegede blot på folk med hånden, som han holdt som en pistol med tommelfingeren som hane. Da lærerinden blev for træt af ham, mindede hun ham om, at han kun var rykket op i 3. real på prøve. Han sigtede på hende, »skød« og sagde sin første lyd, der skulle vise sig at være hans yndlingsord: »Tragisk«. I et frikvarter, da han og jeg kom forbi Jan, som med hovedet under vandhanen begærligt labbede en tyk stråle i sig, slog Mikal patetisk ud med hånden og sagde, som navngav han en skulptur: »Den sukkersyge slukker sin tørst.« »Den sukkersyge«, der selv var temmelig overvægtig, nægtede sig ikke den fornøjelse at finde på øgenavne til andre i samme situation; én opkaldtes efter negleklipperen »Tre-i-én«, en anden døbttes »Dobbeltmennesket«. »Pink Club« var en bøssebar i Åbenrå, og højeste mode var at beskyldte de andre drenge for at være bøsser – hver dag sagde Nils til Jan: »Jeg så dig ovre på Pink Club i aftes,« indtil Jan en dag særdeles behersket vendte sit store hoved om og sagde: »Du kommer meget på Pink Club, hva', min dreng«. Skønt jeg blev meget indtaget i den, lykkedes det mig aldrig at mestre denne særlige indolente kynisme, som det langsomt gik op for mig var idealet blandt – jeg havde nær sagt eleverne, men elever kunne de ikke kaldes, eftersom de færreste nedlod sig til bare at hykle interesse for det faglige. I hele 3. real skrev Jan kun én dansk stil, og den nægtede lærerinden at læse, for den

fyldte 32 sider og var inspireret af Eric von Dänikens bog »Var guderne astronauter?«. Når han med måneders mellemrum løste en matematikopgave og den var rigtig, vendte han sig til alle sider og skreg: »Jeg er Einsteins reinkarnation! Jeg er Einsteins reinkarnation!« Sine enestående matematiske evner brugte han ellers mest til at opstille permutations-skemaer over en af de andre drenge navne, og det skal siges, at det ikke er et navn, man støder på hver dag: Eddie Lemmy Kamla Kryger. Disse skemaer blev kolossale, fordi hver enhed gerne måtte optræde flere gange på de fire pladser, f.eks.: Eddie Eddie Eddie Kamla. Kryger var dansk Kamla færøsk og Eddie Lemmy må have stammet fra forældrenes betagelse af den franske gangsterskuespiller, med hvem sønnen havde en dyb livstræthed tilfælles; faktisk kørte han en dag galt på vej til skole, fordi han faldt i søvn på cyklen. Skoleinspektøren var den eneste, der kunne tyre klassen; han var så autoritær, at selv lærerne på »St. Heddinge Hoved- og Realskole« ville have blegnet. Vi havde ham i biologi, men han foretrak alligevel at tiltale os på tysk – knap havde jeg vist mig i døråbningen, før han råbte: »Thomson am Tafel!«, og så skulle jeg foran hele klassen løse en matematikopgave, hvad jeg ikke kunne, eftersom den intet havde med biologilektionen at gøre. Men, som han sagde, når jeg ikke engang kunne finde ud af den, var jeg også for dum til at blive hørt i dagens biologipensum, hvorefter »den tåbelige Lemmy« blev kaldt op.

Men skønt alle disse fyre sandelig var bemærkelsesværdige, var det dog slet ikke dem der fangede blikket, da det lille guds ord fra landet første gang trådte ind i klassen. Det gjorde derimod Jane hun boede midt på min skolevej i et højhus, der ikke kunne have båret et mere passende navn: Dronningegården. Hun var så tindrende lyshåret og lysende som en 1000 watts pære, og skønt alle

drengene beskyldte hinanden for at være bøsser, tror jeg ikke, der var en eneste, som ikke var besat af Jane. Hun slog både Mercy, Laila og Kate med flere længder, var uhyggeligt sexet og kunne det hele: lave trutmund og stille sig *alt* for tæt på, når hun skulle have ild på cigaretten, være spotsk, hånlige og spille fyrene ud mod hinanden, men mest af alt var hun bare så sød og grinende over hele hovedet. Hun var den mest foruroligende blanding af pæn pige og vild hippie, renskuret og med lektierne i orden, men samtidig tog hun på syretrip i Dyrehaven sammen med Sandorm, Affe-Morten, MikMak, Komet og Selleri, der engang havde smadret vinduerne i Aulins Bolighus og var blevet anholdt, mens de alle sammen var i bad oppe hos Komet. Jeg kan stadig huske hendes telefonnummer (Minerva 1936), og det hun sagde, da jeg en aften tog mod til mig, ringede op, og – viste det sig – forstyrrede hende i badet: »Kan du ikke ringe lidt senere? Jeg står her og drypper.« Den bemærkning gav anledning til årelange drømmerier, og jeg kan kun beklage, at de seksuelle fantasiers intensitet tilsyneladende aftager i takt med at man bliver voksen og kan leve dem ud.

Skønt jeg var dybt betaget af mine nye klassekammeraters ufattelige flabthed og sproglige inspiration og af Sweet Jane og al hendes væsen, havde jeg dog slet ikke fået tilstrækkeligt fodfæste i København, og på trods af at jeg hver fredag, straks når skolen var forbi, blaffede til Stevns (hvor jeg kunne nå aftenens diskotek på »Hotel Phønix« og først forlod halvøen igen sent søndag aften), gik forholdet til mine gamle venner og hele bagland lige så stille i opløsning, for teenagegruppens meget stærke solidaritetsfølelse er afhængig af en fælles social situation, som jeg nu ikke længere delte med stevnsboerne. Jeg kunne ikke tale med om, hvem der var blevet smidt ud af skolen, og hvem der havde overtaget Farmers gamle job på

Uno-X tanken; jeg kunne ikke bidrage til billardspillet hos Hinge efter skoletid, men blev langsomt en stadig mere fremmedartet snyltegæst, der skulle skaffes logi i weekenderne. Mine klassekammerater i Sølvgade forsøgte jeg at imponere med historier om det vilde liv på Stevns – og når jeg var dernede, tillagde jeg mig et overdrevent og demonstrativt københavnsk. Jeg blev kort sag mere og mere ulykkelig, sær og ensom, og det gjorde det bestemt ikke bedre, at min mor stadig var på hospitalet, og at min far af gode grunde intet overskud havde: Lørdag-søndag var han på hospitalsbesøg, til daglig skulle han bestride et krævende job, holde lejligheden i St. Kongensgade, lave mad og sørge for sine tre sønner. I weekenden gik jeg i al slags vejr på vejen mellem to skoler, Gl. Køge Landevej – der på mange måder skulle blive den mest betydningsfulde af mine efterhånden mange skoleveje – i håb om at få et lift til det ene eller det andet af de steder, jeg ikke hørte til. Jeg trøstede mig med at gå og synge en af Niels Skouens sange, der dengang var populær:

Det' en forårmorgen så kold og våd,
at den går én til marv og ben
på landevejen går en ensom mand
forbi sin kilometersten.
Nu går blæsten over landet,
den river det hele med:
Det' et hårdt vejr for én,
der ikke har noget sted.

Men langsomt, langsomt begyndte noget nyt at bygge sig op. I begyndelsen så umærkeligt, at jeg ikke rigtig var klar over dets betydning: København begyndte at fascinere mig. Når jeg i dag tænker tilbage, kan jeg godt se, at mit gradvis stigende begær efter at vide alt om byen, at kende

selv dens mest obskure krinkelkroge, tale dens sprog, at gøre mig til en del af den og den til en del af mig, var et forsøg på at skabe mig en base og en identifikation i denne nervøse og meget svære periode. Et forsøg på at løsri-ve mig fra dét Stevns, som have revet sig løs fra mig, og en mulighed for at føle mig hjemme i København, skønt mit private hjem vaklede. Det skulle vise sig at være en vellykket, men meget langsigtet og alt andet end smertefri strategi, men netop på grund af dens personlige betydning og nødvendighed i hele processen, står de billeder, der dengang gled ind gennem øjet, stadig for mig i et særlig intenst skær: Forstædernes højhuse der kunne ses fra Gl. Køge Landevej som mægtige lyskuber i natten, antennernes sitren i vinden, Baggensengades massive mørke, det knaldhårde lys fra vasketeriaet i kælderens, regnen der væltede ned over brandmurene, baggårdene med vasketøjet højt oppe mod en lille firkantet himmelstump og med plankeværker, hvor forrevne katte kravlede gennem pigtråden. Jeg begyndte at køre med morgenaviser og så en detalje, man ikke kendte på landet: det lille orange lys, der markerede lyskontakten i trappeskakter, som lugtede af mad og lak. Jeg lærte at komme fra opgang C til opgang D ved at gå over tørreloftet, og så busserne der som store lysende dyr passerede Broerne, og alt dét, der var så meget dagligdag for byens indbyggere, at ingen bemærkede det – dét så jeg, som var jeg den første mand på månen, og det, der for alle andre var et trivielt hverdagsliv, blev et nyt liv for mig. Jeg blev venner med Mikal fra skolen, der selv var avisbud og på døren til sit værelse havde sat skiltet: »Mikal Arboe. Gelænderabe og professionel Trappeartist«, og lidt efter lidt lærte jeg flere folk at kende, skippede avisjobbet, blev bud hos vinfirmaet »Lorenz Petersen & Co.«, kom sjældnere og sjældnere til Stevns, og hele tiden åd byen sig ind på mig som billede

og som sprog, som lyd og lugt, bevægelse, stemning og musik – som topografi, labyrint, hjemmebane, vilkår og *way of life*...

I februar 73 skulle vores klasse på skolerejse til London, og her blev min storbybegejstring potenseret til svimlende højder; jeg skrev en ekstatiske sang, og sammen med Jane stak jeg en sen aften af fra hotellet; vi sprang ind under Marble Arch og kyssede hinanden, mens bilerne hvirvlede gennem den rundkørsel vi stod midt i. For et par år siden kørte jeg en smuk aften ind i London på motorcykel, og mens jeg kørte blev det en sand højtideligholdelse af min fortid og af min vedvarende storbyfascination at se byen vokse om ørerne på mig, indtil jeg nåede Marble Arch og susede rundt og rundt. En sådan »celebration of the past« kan jeg ikke holde her i byen, for så meget af det København, der fandtes, da jeg kom hertil for 17 år siden, er helt væk: Den Sorte Firkant ligner Herlev, og Indre By er blevet til City, fordi rådhusets socialdemokrater, godt hjulpet af handelsstandsforeningen Københavns City Center, har solgt husene til erhvervsfolk og sværmeriske snobber, der har været parat og i stand til at betale hvad som helst for »gennemrestaurerede, historiske ejerlejligheder« i de miljøer, som de er så forelskede i, men selv har købt ud. De mennesker der dengang boede omkring Sølvgades Skole er sammen med titusindvis af andre blevet tvunget ud i forstæderne, husene er enten revet ned eller sat i stand i en grad så hele kvarteret, ligesom Minefeltet, nu ligner, hvad det er: Et dyrt og halvtomt museum. Indre By er ikke længere en bydel, men en mosaik af rigmandskvarterer så tavse som

graven, annekser til Tivoli, eksklusive shopping-zoner for nordkystens pendlere og fællesarealer for almuen, med frit slag for at drikke sig hjernefuld, lade det vælte ud af alle åbninger og prygle hinanden efter landskampen. Det eneste gode jeg har at sige om udviklingen er, at vejen ud af Indre By ville have været tungere at gå end den vej ud af City, som jeg om få måneder må tage, når også jeg bliver jaget op af mit hul, fordi det hus, hvor jeg bor til leje, er blevet solgt for 29 millioner. For et par somre siden tog jeg motorcyklen og kørte til Stevn. Der var vidunderligt – alt så præcis ud som dengang, også min barndoms landsby, Sigerslev, som jeg ganske langsomt gled igennem; forbi Forsamlingshuset, mosen, pantefogedens og brøndgraverens huse, Brugsen og den nu nedlagte skole. Henne ved gadekæret stod en trivelig mand og røg cerut; han var i kasket og brunt arbejdstøj og lignede en landmand. Da jeg kom tæt på, genkendte jeg Jesper, som jeg var startet i 1. klasse med 24 år tidligere. Jeg standsede, hilste og præsenterede mig for manden, der så mig lidt an før han tog cerutten ud af munden og sagde på skærende stevnsk: »Det er ellers nogen år siden vi har trukket med kalve.«

Gengivet fra antologien "Min skolevej" – udkommet på forlaget Vindrose – med tilladelse fra forfatteren.

Motionsløb dagen før efterårsferien. Kastellet. 1991.

Bjerking 1949-58 – ikke et ondt ord

- Født i 1942 som den yngste af fire børn.
Far håndskomager, mor ufaglært.
Gik ud af skolen i 1958 med mellemskoleeksamen.
Blev udlært som toldklarerer og er i dag afdelingsleder.
Været gift siden 1962 og har en voksen datter.
Interesse: Københavns historie.

Møntergade 1949. Morgen. Skoletasken i hånden, ned af trappen. "Øv, der kommer Hanne, hende vil jeg ikke følges med", venter lidt, går over til Byens Kro, det kan være de sidste gæster har tabt nogle mønter. "Kan jeg nå ind til Industribageren i nr. 15?" Ja, en håndfuld makroner bliver det til, videre forbi Jettes hjemmelavede chokolader, må huske at gå der ind efter skoletid, løbe nogle ærinder, så vanker der nok lidt chokolade.

Det er godt, at Åbenråbanden ikke er på gaden så tidligt, så ville der nok vanke øretæver for det, jeg råbte til dem i aftes. Det er da også ærgerligt, at vi er for få i gaden til en bande, så kunne man gå rigtigt til dem.

"Kommer der ikke snart nogen, jeg kan følges med?".
Hov, nu skal jeg passe på ikke at blive kørt ned af den linie 7, der kommer der af Gothersgade, sikke da også en trafik der er.

"Skal jeg gå gennem Kongens Have eller gå langs gitteret i Kronprinsessegade?"

Det er nok bedst ad gaden, de er ikke færdige med bunkers byggeriet, jeg bliver også svinet for meget til. Der er sikkert størst chance for at få nogen at følges med, når jeg går ad gaden.

Der er Dr. Tværgade, der var rigtignok ballade i aftes. Det var bisserne fra Adelgade og Borgergade, der drev

gæk med politiet rundt i de gamle tomme huse, der er ved at blive revet ned til fordel for den nye Dronninggård. Det var nu meget, at politiet ikke gik mere til den, end de gjorde, når de sådan blev generet med sten og ukvemsord. Ja, man skulle have været ældre, så havde jeg nok fået lov til at være med. Det var måske meget godt, den gamle var nok blevet stiktosset.

Det er nu meget godt, det gamle skidt bliver fjernet, så behøver jeg ikke mere gå spidsrod blandt bisserne, når jeg skal hente en spand koks hos brændselshandleren i Prinsensgade. Det er nu irriterende de gamle ikke har råd til at købe hele sække af gangen.

Hov, der kommer et par søde piger ned af Dr. Tværgade, de smiler så pænt, de skal sikkert i skole. Der var jeg heldig, der er jo de to prinsesser Margrethe og Benedikte. Nu går de gennem haven, gad vide, hvor de skal hen?

Der kommer Leif, så kan vi følges det sidste stykke, mon vi kan nå at løbe ind i haven og samle kastanjer. Han gider ikke, ser lidt sur ud.

Endelig Sølvgade, hvem er det, der sidder oppe i vinduet i nr. 14?

Det er natmanden, han er nok lige kommet hjem efter at have låst gadedørene op i kommunes ejendomme, samtidig med at han har tilset gasblussene på lokummer i gårdene.

Der kommer Ullerik, han har vist været kaptajn engang, nu gælder det om at passe på, så man ikke får knaldet hans nøgler i hovedet.

Gudskelov, der kommer Uhrskov, klasselæreren. Han er ikke så slem, han hiver kun i de små hår ved ørene, selvom det kan gøre ondt.

Nå! Der er de allesammen, står allerede på række og venter på at klokken skal ringe op.

Morgen 1958. Sidste skoledag. "Sikke et held der kommer Hanne, skal vi følges?"

Jeg er blevet forelsket. "Vil du med ind til bageren i Sølvgade og have et stykke wienerbrød?", jeg giver. Det er nu underligt, at bageren sådan giver kredit til os unge, hvis vi ingen penge har. "Skal vi gå gennem Kongens Have, vejret er så flot". Hun er nu sød.

Ærgerligt vi ikke møder nogen af de andre, så de kan se, vi kommer sammen.

Der kommer Rutske, hvis han siger noget, stikker jeg

ham nogen på tuden. Pyt! Det er sidste skoledag, solen skinner og ham skal jeg ikke se mere. I aften skal vi i Tivoli, hvorfor ødelægge dagen.

Op i klassen, sige farvel til dem, der ikke kommer til afslutningen i aften. Lover at vi snart ses igen. Afsted og ud til det spændende, der ligger foran mig. Hanne blev jeg ikke gift med.

Mit navn er Jørn Bjerking, i hele min skoletid kun kaldt Bjerking. Jeg begyndte i 1u 1949 og sluttede med mellemskoleeksamen i 1958. Jeg har i hele min skoletid været meget glad for min skole og kammeraterne samme sted.

Den pædagogik skolen brugte og den undervisning, jeg der fik, har til dato dannet grundlaget for en række af mine holdninger og gerninger. Det kan den dag i dag så mange år efter, stadig vække følelser i mig, når jeg støder på navnet Sølvgades Skole.

De år, jeg gik der, rummer mange minder.

Marianne Nissen 1958-68

● Erindringsglimt fra et skoleforløb på Sølvgades Skole 1958 -1968 – en tid med oprør og store forventninger til fremtiden.

Skoletiden præger de fleste mennesker hele livet – man lærer noget hele tiden, får indtryk, gør erfaringer og udvikles. De kammerater man deler de første ungdomsår med, glemmer man som regel ikke. Det samme gælder for lærerne – dem husker man også. Skolen i Sølvgade var naturligvis "verdens midtpunkt". Vi elever var de bedste, vi kunne det hele, og vi havde alle store planer for fremtiden.

Frk. Ringsbjerg og hr. Albret. Se Mariannes klasse fra 1961 på side 14.

“DET ER EN GLÆDE AT GLÆDE ANDRE”

I modsætning til mange der fortæller om deres første skoletid fra dengang, er mine første erindringer positive. Dette skyldes ikke mindst vores rare og menneskelige skoleinspektør Erik Danielsen.

Mange vil huske ham som den venlige inspektør der gik baglæns ned af trapperne, grundet gigt. Han boede med sin frue i lejligheden øverst oppe på skolen. Danielsen havde formuleret skolens valgspog: "Det er en glæde at glæde andre". Han prægede skolens ånd, os elever og også de lærere, som vi delte vor skoletid med.

EN GOD KLASSELÆRER

Fra lærerstaben må her nævnes Inger Ringsbjerg, vores klasselærer, som præsenterede sig for os på en uforglemmelig måde. På tavlen tegnede hun en ring – skrev et S – og tegnede så et bjerg. Herefter huskede alle hendes navn.

Frk. Ringsbjerg fulgte os fra 2. klasse til og med 3. real. Vi havde naturligvis mange oplevelser sammen, bl.a. husker jeg med glæde vores lejrskoletur til Bornholm. Her var en anden af vore lærere – hr. Albret – også med. Han underviste os i faget "sang", som det hed dengang, hvilket iøvrigt var i overensstemmelse med fagets indhold. Vi sang meget i de timer – mest danske sange.

Så'n var
det ikke i
50'erne

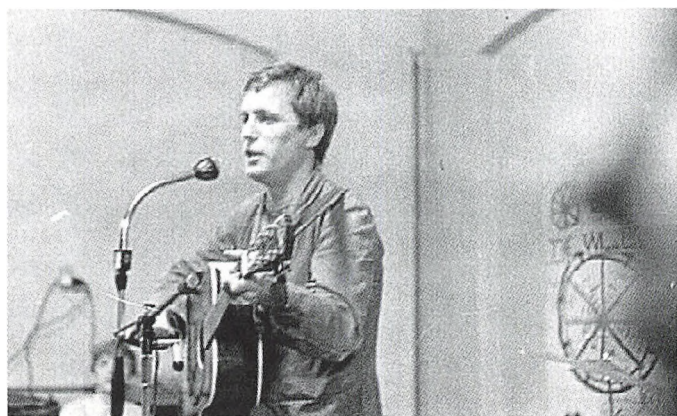

Herunder
optræder
Cæsar-
frisurens
opfinder til
skolebal i
drengesalen.

Desuden forsøgte han at lære os at lytte til klassisk musik.

KØBENHAVNS 800 ÅRS JUBILÆUM

Frk. Ringsbjerg var også blandt de lærere, der udførte et stort arbejde i forbindelse med Københavns 800 års jubilæum, hvor skolen afholdt en såkaldt "featureuge". Vores almindelige skema blev den uge suspenderet, og på tværs af klasserne, blev der dannet grupper. Hver gruppe

fik et emne, omkring Københavns historie, at fordybe sig i. Det hele kulminerede med en udstilling og en fest-aften, hvor vi elever opførte "Genboerne". Vi havde selv fremstillet både kulisser og kostumer, og både vi og vore forældre var stolte af resultatet.

Dette foregik i drengenes gymnastiksal, som var den største. Her blev skoleballer for de store elever også afholdt. Jeg husker særlig et, hvor sangeren Cæsar optrådte. Det var dengang han "hittede" med sangen om Storkespringvandet. Det var virkelig en begivenhed.

"BRANDMÆND I BREDGADE"

Pigernes mindre gymnastiksal dannede oftest rammen om de mindre elevers skolefester. Her "regerede" Else Haderup – pigernes alsidige gymnastiklærerinde. De fleste piger fra dengang vil huske hendes: "Så skal vi op og se efter brandmænd i Bredgade", hvilket betød, at vi alle skulle hæve os op i øverste ribbe, så højt, at vi kunne se over den. Af gode grunde så ingen nogensinde noget til disse brandmænd, da ribberne sad på væggen uden vinduer.

Fru Haderup stod for en meget varieret undervisning: Vi spillede boldspil – såsom rundbold og stikbold, og lavede små gymnastikserier, hvortil hun spillede klaver. Vi tog diverse idræts- og svømmemærker. Svømmeundervisningen foregik i Øbrohallen, hvortil vi ankom med sporvogn. Linie 10 havde stoppested lige udenfor skolen. Træning til "årets idrætsdag", på Østerbro Stadion, lagde også beslag på en del af undervisningen.

Redskabsgymnastikken var en af vore favoritter. Intet kunne dog måle sig med de vinterdage, hvor gymnastikundervisningen blev henlagt til en overrislet boldbane på Nyboder Skole.

Else Haderup, gymnastiklærer fra den tid hvor eleverne stadig tog idrætsmærker i guld, sølv og bronze. Tidens gymnastiklæreruniform?

TAXICHAUFFØRER, IRMAPIGER OG ROCKMUSIK

En personlighed, der står tydeligt i min erindring er skoleinspektør Orla Frejslev. Ham havde vi stor respekt for, og vi ønskede alle at leve op til hans forventninger. Når det ikke helt lykkedes, var hans kommentar ofte, at vi da sikkert kunne få en karriere som taxichauffører og Irmapiiger.

I min pladesamling fra dengang, har jeg stadig en singleplade med Freddy Cannon som spiller rocknummeret "Action". At høre den minder mig om en aften, hvor vores klasse var inviteret hjem til hr. Frejslev. Pladen blev spillet et utal af gange. Han havde købt den, fordi han syntes den rigtig "swingede". Det var vi meget imponeret af.

Sådan så de afgangselever ud på sidste skoledag midt i 60erne. Om det er en godt maskeret elev eller en lærer med transvestitiske tendenser i anden række er svært at afgøre. Hov, der ved siden af ... det er jo Else Haderup i "gymnastiklæreruniformen"!

ENGELSKUNDERVISNINGEN I 60'ERNE

I modsætning til i dag startede vi engelskundervisningen uden forkundskaber overhovedet. Vi kunne hverken forstå eller udtale engelske ord. Jeg husker tydeligt den første time i dette nye og spændende fag. Frk. Johansen, som havde boet i England i nogle år, kom ind i klassen og sagde på perfekt Oxford-engelsk: "How do you do – my name is miss Johansen. What is your name?". Hun smilede og pegede på mig. Rød i hovedet måtte jeg på almindelig dansk fortælle, at jeg ikke forstod hvad hun sagde. Her har meget ændret sig. Senere fik vi en meget moderne engelsklærer – hr. Ibsen. Hans undervisning foregik ved, at vi sad i små grupper og talte engelsk med hinanden – det var noget helt nyt. Mange vil huske ham, som læreren der under alt hvad han skrev, satte linjen: "PS pausekommatering anvendt". Ikke helt almindeligt i den tids undervisning.

GAMMEL SKOLE MED TRADITIONER

At vores skole var gammel var tydeligt, men vi opfattede det nærmest som en stolthed, og det var inspektør Danielsen fortjeneste. Han værdsatte også traditioner. For eksempel var hele skolen, hvert år til julegudstjeneste i Sct. Pauls Kirke den sidste skoledag før juleferien. Et større arrangement at få afviklet, men det gik altid fint, og det var meget hyggeligt.

Skolelokalernes indretning bar præg af skolens alder. Klasseværelse 3 kunne jeg specielt godt lide. Det var faglokale for "naturhistorie" og lå midt i bygningen, ved en lang gennemgang. Hvor de andre klasseværelser bestod af skolepulte, opstillet i vindues-, midter- og dør-rækker med et kateder på et lille podie foran – var det

her katederet der stod på gulvet, og den yderste række pulte i en oval kreds, stod på forhøjninger. Dette gav lokalet en slags auditoriepræg. I tilslutning hertil var et rum med præparater i sprit, udstoppede dyr og fugle og sidst men ikke mindst, et rigtigt menneskeskelet.

Lige derunder lå den såkaldte spisekælder, hvor der i starten af min skoletid blev serveret madpakker, vitaminpiller og mælk.

Trods Sølvgades Skoles beliggenhed ved et af Københavns centrums åndehuller – Kongens Have – ligger den så indeklemmt, at den absolut ingen udvidelsesmuligheder har. Da vi således ikke havde mulighed for at få et faglokale til "skolekøkken", var undervisningen i dette fag henlagt til Nørrevold Skole, hvortil vi gik i frikvarteret. Hvis vi var hurtige kunne vi måske lige nå et smut ind til "Slikmutter" på vejen.

Skolen måtte ellers, som hovedregel ikke forlades i skoletiden. I de ældste klasser, kan jeg dog huske, at der næsten gik sport i at snige sig ud i frikvartererne. Oftest for at sidde i baglokalet til havemøbelmagasinet Rosenborg, som lå på hjørnet af Sølvgade og Rigersgade.

SKOLEBLADET "SØLVPAPIRET"

På nogen områder var Sølvgades Skole meget moderne. For eksempel fik vi elever lov til at lave et skoleblad. Det bestod blandt andet af artikler, som skolens elever havde været journalister på. Det kunne være interview med skuespillere fra Ungdommens Teater eller en reportage fra et besøg på Hit House. Der skulle også sælges annoncer, da det ikke var helt billigt at få trykt "Sølvpapiret", som det blev kaldt. Det første blad udkom januar 1968. Der nåede at udkomme 4 numre inden vores skoletid på Sølvgades Skole var slut – someren samme år.

FOTOS ELISABETH LOUISE BRØKKE

Ture, Rasmus og Signe, 4. klasse efteråret 1989, arbejder med design på computeren i projektet "Dukker og Datamater" (Spejlvendt for layoutets skyld).

Til højre Matilde, Miriam, Ida og Marie, 4. klasse november 1992, bruger computeren i projektet "Billeder og Budskaber".

Stemmingsbillede fra "datacentralen" 1997.

FOTO MATILDE

Elisabeth Louise Brøker, skolens tidligere EDB-spydspids

● Når vi taler om computers udvikling, taler vi om generationer. Hvis vi skulle sammenligne med f.eks. væve, kan vi tænke os at første, anden og tredje generations væve strakte sig over ganske anderledes lange perioder, mens symaskinens generationer ville være af meget kortere varighed, dog ikke nær så korte som computers generationer, for de skifter med en hast, så man næsten får åndenød. Da jeg gik på seminariet indtil 1971, fik vi som studerende med matematik på linie lov til at låne en computer, man i dag ville kalde yderst primitiv. Den skulle programmeres med et af de tidligste programmeringssprog. Det krævede en del ordrer bare at få den til at gange to tal med hinanden.

Da jeg kom til Sølvgades Skole, var der ingen, der tænkte på et så sjældent apparat som en computer eller datamat. Men Danmarks Lærerhøjskole fulgte med udviklingen og fik datamaskiner, så heldige lærere kunne komme på kursus i 1976 og lære at programmere i basic og comal. På de 5 år var man var kommet milevidt videre. Vi kunne få maskinen til at foretage lange beregninger. Programmerne kunne opbevares på lange strimler papir med huller, disketternes forløbere. Disketter tilhørte senere tider, men de tider kom dog hurtigt, for generationer flyver som sagt af sted, og i 1984 fik skolen sine første datamaskiner. Den gang, i datamaskinernes urtid, havde man naturligvis ikke begreb, om hvilken retning udviklingen ville gå, dvs hvilket styresystem, der ville gå af med sejren. Det var i hvert tilfælde ikke dét, skolen

anskaffede sig. Vi fik computere af et svensk mærke, Scandis, som aldrig blev særlig udbredt. Alligevel mener jeg nok, vi nåede at få glæde af det i måske omkring 9 år. Den første tid brugtes maskinerne udelukkende til programmering og var på det nærmeste forbeholdt elever med det særlige fag "data-lære" samt få interesserede lærere. Senere fik vi nogle programmer, der var så "brugervenlige", at nogle lærere med en vis computerskræk kunne anvende dem efter grundig instruktion. Der blev ligefrem foranstaltet kurser på lærerværelset, der skulle ruste de stakkels lærere til det ny og foruroligende informationssamfund. Ret mange år gik der jo ikke, før vi opdagede, at vores næsten nye computere var forældede, og at mange af eleverne havde adgang til betydelig mere avanceret udstyr. Vi begyndte at kæmpe kampe i forskellige udvalg for at få penge til nye maskiner, vi lånte os frem på TIC, Teknologi og Informatikcenteret, for at få maskiner, der kunne noget af det, der nu var ganske uundværligt: design, tekstbehandling mv.

Endelig i 1993 lykkedes det skolen at få nye maskiner, så den kunne følges med resten af verden ind i computeralderen.

1. klasses hånddukker, sommeren 1993.

Til venstre:

1. Den onde hofdame opsøger troldmanden for at få de farlige ingredienser til giften: en krokodilles tårer, en elverpiges mareridt og fuldmånens stråler. 3. klasse efteråret 1985.
2. Prinsessen kan heldigvis ikke finde sin forgiftede sodavand, som drillenissen har skjult under en stol. 3. klasse efteråret 1985.
3. Foruden disse to hekse bestod rollelisten til det stykke af en kat, en ravn, et næsehorn, en abe, en bille, Miss Marple, en ond og en god japansk kriger, tre slyngler, og en detektiv. eller: To hekse fra et detektivstykke. Eller: To hekse morer sig med at forhekse mennesker til dyr. 2. klasse, sommeren 1988.

Elisabeth var også “teatertosset”

● Det er spændende at spille teater, at få lov til at spille en anden end den, man er. Men det er også lærerigt. Man lærer at turde stå frem og sige noget til en større gruppe mennesker. Det giver selvtillid, som man kan bruge i andre sammenhænge, både i skolen og senere i livet. Men først og fremmest er det sjovt. Det synes i hvert tilfælde langt de fleste børn, jeg har undervist. I dette causeri vil jeg fortælle lidt om nogle af mine teateroplevelser på Sølvgades Skole lige fra 1971, hvor jeg kom på skolen.

Første gang, jeg deltog i et teaterarrangement på Sølvgades Skole var i 1971/72, da jeg var lærer i Karin Bryds førsteklasse. Hun lod klassen spille teater. Jeg tror, det var “Peter og Ulven”. Da jeg selv blev klasselærer, lod jeg min klasse spille bl.a. “Snehvide” og cirkus samt dramatisere hele Danmarks oldtid, sådan omtrent da. Det var noget af en opgave, især med kulisser og dragter til så lang en periode. Heldigvis syede en af mødrene 5 bronzealder-skørter. De er siden indgået i skolens efterhånden omfattende teatergarderobe, men der skulle gå mange år, før skolen fik sådan én. Jeg tror, det var de skørter, der mere end 15 år senere blev brugt til en bronzealdermusical, som blev sat op i fjerde klasse i 1992. Der har været spillet og sunget nogle meget flotte musicals på skolen instrueret af Marianne Poulsen og Eia Scharling. I den sammenhæng har jeg ofte som formningslærer sammen med eleverne fremstillet kulisser rekvisitter og dragter. I 1993 dekorerede vi nogle spændende masker med guld, sølv og stærke farver til musicalen Prometheus.

Flere gange er teater indgået i en temauge, hvor hver klasse havde sit projekt, spillede min klasse “Albert” af Ole Lund Kirkegaard. Det år havde vi et spændende samarbejde med en ældre klasse, som var

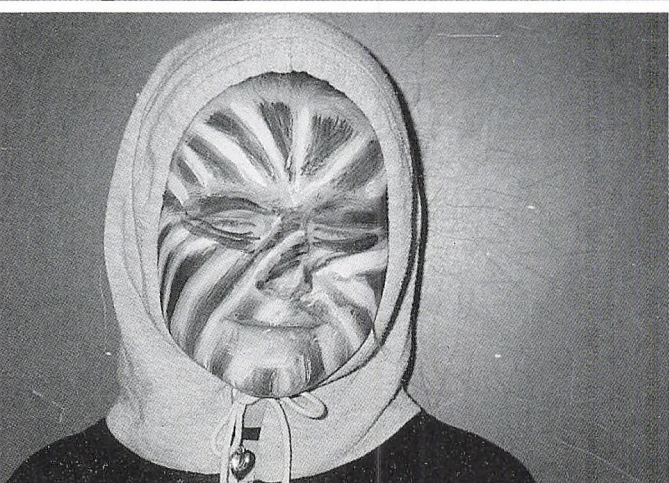
“håndværkere” og meget gerne ville sammen-tømre nogle små huse som kulisser til os. I en anden temauge havde jeg fået 9 piger fra 3. til 10. klasse, der ville lave teater. Vi skrev stykket på forhånd ud fra elevernes eget ønske. Men den dag, vi skulle begynde, kom der en pige fra min tredjeklasse, der var meget ked af, at hun som den eneste fra tredje klasse var blevet sat på holdet, som skulle sy fransk undertøj. Vi måtte hurtigt udvide rollelisten, og hun fik en rolle som veninde til “heltindens” lillesøster, som spillede af en anden pige fra hendes klasse. Hun blev den vigtigste i en scene, hvor alle andre var løbet ud for at lede efter den bortløbne “heltinde” og var derved med til at øge spændingen i det kritiske øjeblik, hvor “helten” (spillet af en pige fra 6. klasse) prøvede at finde ud af, hvad der var ved at ske. Selve krisen løstes ved, at den pige, som havde startet en farlig intrige, gik i sig selv, opsøgte den bortløbne “heltinde” og fortalte sandheden, så stykket kunne få en happy end.

Ideen med at skræddersy et stykke efter børnenes ønske fik jeg især efter en særlig situation: Et år havde Jytte Streibig og jeg næsten lige mange timer i samme tredjeklasse. En gang havde Jytte talt med klassen om, at de skulle spille et stykke, måske Askepot. De havde bare berørt det kort i slutningen af en time, men pigerne kastede sig ivrigt over en rollefordeling i følgende frikvarter. Næste time begyndte med en vild diskussion blandt klas-

Elisabeth Brøker var ikke den eneste teatertossede lærer på skolen – her viser Mette og Erik, at de også er. Til højre ofre for tosserierne, henholdsvis aktører og den måbende men taknemmelige hob.

sens piger. Drengene sad forbløffende tavse. De tegnede.

Jeg kunne nok se, at humøret ikke var til matematik, som der stod på skemaet, så jeg bad én af pigerne om en forklaring på deres problem. Pigen forklarede: "Vi er tre, der vil være Askepot, ingen vil være onde stedsøstre, ingen af drengene vil være prins. Drengene gider slet ikke spille teater". Problemet var jo, at den, der blev prins, måske skulle kysse Askepot. Drengene gemte sig dybere ned i deres tegninger. Jeg foreslog klassen, at de i stedet for Askepot skulle lave et stykke, der passer til dem og lovede at snakke med Jytte.

Drengene var tilsyneladende det største problem, men da jeg fortalte dem, at der ikke absolut behøvede at være en prins, blev de mere lydhøre. Dramaet kunne finde sted, inden prinsen kom. Én af drengene kunne være konge, måske en konge, der ikke gad være konge, men kun vil tegne eller male. Hver gang kongen blev spurgt om noget vigtigt, kunne han bare sige til sine tjenere 'Giv mig en rød' eller 'Giv mig en grøn'. Tjenerne, der hver holdt en farve, kunne skiftes til at sige 'Javel, deres Majestæt'. Ved på den måde at lægge en protest ind i stykket blev drengene interesserede.

I første omgang var der tre piger, der ville være prinsesse. Kongen kunne sagtens have flere døtre, men to af dem ombestemte sig. En ond stedmoder og en fe havde der hele tiden været, så dem beholdt vi. En dreng ville være kat eller drillenisse, men høre til de gode. Han blev feens hjælper. Skønt han ikke sagde ét ord, blev rollen meget vigtig, fordi han skulle sørge for, at det varede så længe som muligt, før prinsessen drak den gift, som den onde stedmoder og hendes ligeså onde hofdame fik brygget med hjælp fra en troldmand. Det viste sig jo, at en af dem, der havde villet være Askepot nu hellere ville være den onde stedmoders hofdame. Hun var fantastisk, hun

kunne sno sig som en slange og være rigtig slesk, når hun kom med en udspekuleret ondskab. En af drengene fik lyst til at spille troldmand, hvilket gav nogle vældig uhyggelige og dramatiske scener, for børnene mente, at de tre, der havde brygget giften, skulle opsluges af jorden i røg og damp, når de blev afsløret. Dertil brugte vi teatertrøgbomber. De fleste af pigerne blev hofdamer, og det var dem, der havde de lange replikker. Vi syntes, det var morsomt at indflette nogle stilbrud, så stykket kom til at hedde "Eventyret om den forgiftede sodavand". Den onde hofdame fik da også en anakronistisk replik, idet hun kommenterede nyheden om, at hendes nygifte dronnings mand, kongen, havde en datter på 11 år med følgende replik: "Jeg gider heller ikke være børnepædagog."

Dukketheater er også en spændende teaterform. Noget af det første teater, jeg lod min første førsteklasse spille, var dukketheater. Det var i 70'erne, hvor det var "in" at lave alting af værdiløst materiale, så eleverne lavede hovederne af paprør. Senere blev dukkerne mere forarbejdede, især blev det helt professionelt, da håndarbejds læreren, Birgitte Norsker, medvirkede i et større projekt. Dukkehovederne blev broderet, og selv scenerekvitterne blev syet efter alle kunstens regler.

Senere brugte jeg samme dukkemønster til mindre klasser og forenklede fremstillingen, så børnene kun skulle stoppe dem med vat og male dem. Men da jeg kom med ligeså mange dukkehoveder, som der var elever, fik jeg nogle uventede udfordringer, for det viste sig, at to ville være giraffer, én kylling og én ville være 10 hvide mus(fingervanter). Det lod sig gøre, og girafferne fik en afgørende betydning for en tryllekunstner, der ville trylle store dyr frem samt få dem til at danse. Undertiden går tingene lidt anderledes, end man havde forestillet sig, men det vigtigste er, at eleverne får en god oplevelse.

Når lærerne holder fest uden elever og forældre, bliver der også spillet teater. Som her hvor unavngivne lærere, med Stig Lommers velsignelse, forsøger sig med ABC-revyn.

– og så er der hverdagens teater som det udspiller sig overalt på skolen. Grovkornede farcer, ægte tragedier, meget ofte monologer, dramatisk mime, larmende ballader eller som her udtryksfulde tableauer.

Her er så en anden form for teater der også hører skolelivet til. Ved festlige lejligheder sker der vilde ting. Her fx ved den nuværende inspektør, Jytte Siemsen's indsættelse i embedet, november 85. Jyttes Jørgen til venstre og Jytte selv symbolsk bag fanen. Nys ankommet i åben karet fra d'Angleterre, hvor der var morgenmad.

Pluk fra "Ekstraudgave af Sølvpapiret" der bekendtgør:

- for Jytte bliŕ den,
der bestemmer, hvor
skabet -og Sølvgades
fremtid- skal stå.

Og alle på skolen, de
store og små, kan love,
at vi alle vil leve op
til skolens device som
fortrop til fremme og
glæde for alt, hvad der
giver et levende arbejdssted.

Velkomst v. Flemming Huss
Kor: »På Sjølunds fagre sletter«
Skoledirektør Hans Jensen
Kor: »Hvem kan sejle foruden vind«
Lærerrådsfmd. Per Worsøe
Kor: »En lærke letted«
Skolenævns fmd. Fin Barlby
Kor: »Dagen længes mod solen«
Elevrådsfmd. Anne Marie Eghave
Kor: »Sang til den nye inspektør«
og »Jeg bærer med smil min byrde«
Skoleinspektør Jytte Siemsen

Programmet for festlighederne i drengesalen.
Ligheden med en vekselbøn er vist ikke tilsigtet,
men angiver den rette alvorlige stemning, der bør
være ved slige lejligheder.

Herunder Jytte 12 år efter – denne gang med band i
den smukt dekorerede pigesal.

Her er læseklassen, der ble

skolens kæle- dægger

Af Beate Frits
10 piger i 10. læseklasse på
den københavnske kommu-
neskole i Sølvgade er blevet
hele skolens midtpunkt og
kæledægger, fordi de trods
læse- og regnevanskeligheder
der forstår at sætte liv i
kludene og være noget for
deres kammerater og lærere
på skolen.
Sammen med deres lærere
og forældre har pigerne i
10. A de sidste to måneder
sat alle sejl til for at lave en
kæmpe-fest for alle skolens
elever, forældre og lærere.
Og i aften er de ti de stolte
værter for mellem 600 og
700 børn og voksne på deres

Festen vil byde på både
underholdning, diskoteks-
dans, Tarzan-film, kaffestue-
dans og vikingestue med ben og
øl (det sidste kun til voksne
af festedeltagere). Der er
festdeltagere, tombola,
amerikansk lotteri og pak-
keauktion, fordelt i gymna-
stikale og klasseværelser.
10. A har med dette arran-
gement imponeret alle på
skolen. «Et fint bevis på
sammenhold og styrke», si-
ger inspektør Hoygaard.
Husholdningslærer Thurd
Jørgensen, som har båret og
bruset med pigerne, der de
sidste tre år har valgt hus-
gering som frivilligt fag,
siger: «Det er alle tiders

Det er Jane yderst til højre.

Interview med Jane Nielsen

● “Gammel” elev i læseklassen, som gik ud af skolen efter fuldført 10. klasse eksamen i 1976.

Med i samtalen er også Annelise Kristensen, klasse-lærer for læseklassen, og Bodil Ulrich, lærer i flere fag i klassen.

Vi sidder og ser på billeder og avisudklip: BT nov. 75.

AK: Hvad tænker du på, når du ser det gamle billede?

Jane: At man godt kan se, der er gået 20 år. Jeg synes bare ikke, vi har forandret os, når vi mødes der en gang om året. Sådan er vi bare. Fredag d. 19. nov. holdt vi festen. Dagen før – ovre på husgerning – blev billedet taget.

Det var vores inspektør, der havde fået den gode idé at sende BT hen til os, og midt i det hele stod der så sådan nogle journalister.

Og vi kom jo så til England.

BU: Jeg tror, det er det største brag af en fest, der nogen-sinde har været på skolen.

Jane: Jeg kan ikke huske, hvor mange billetter, jeg solgte, men jeg kan huske, at jeg stod derude og solgte til langt ud på aftenen.

Forældrene gjorde også en stor indsats, både før og under; med bager og udstilling, musik og tryllekunster. Far var auktionarius. Han stod og solgte, vi elever skulle have en pakke med hver, og han fik priserne godt op.

Det var i drengesalen.

I pigesalen var der filmforevisning, jeg viste film, “Tarzan”. Det var meget populært. Børnene skulle betale 5,- kr. for billetter, og de strømmede til.

I kælderen, der var der vikinger. Vi serverede gnave-ben og fadøl. Det var nede i det, der dengang hed

maskinkælderen, hvor der var motorlære.

Og mælkeuddeling var der også.

Derinde stod vi og solgte ben, for der var en ovn hvor vi kunne brune benene.

Dem havde vi stegt i husgerningstimerne. Benene var hentet i Købbyen, og de var meget tunge at slæbe helt op på 5. sal, hvor vi skulle forstege dem. Nok nærmere 50 kg.

Og bagefter slæbte vi dem herover.

Skolebetjenten boede dengang der, hvor BH-klassen er nu, og han hjalp os ned i mæl-kekælderen med dem. Om aftenen serverede vi benene lune med “mjød” til nede i “Vikin-gekælderen”, hvor personalet (=os) havde vikingetøj på.

Lærerværelset var gjort om til café, hvor vi serverede kaffe/ the og hjemmebagte kager.

I drengesalen var der en mand, der spillede på orgel, og i musiklokalet var der diskotek – og overfor var der tombola. Der var også ame-rikansk lotteri med store præmier, som vi fik mange penge ind på.

Der var penge til en fin uge i London for os 12 elever og jer to voksne. Desuden var vi ude at spise for pengene en aften i London, og resten gav vi til skolens elevfond.

Da vi skulle hente pengene i banken her henne, kunne vi ikke huske bankbogens mær-ke, men bankdamen hjalp os til at finde mær-ke: “lejrskole”.

I London kom vi til at bo på et hotel under Chelsea Stadion, ret nyt, med en ny bar, hvor

næsten ingen kom.

Jane: Undtagen os. Og vi pyntede os og råbte og legede og dansede der nede i baren. Vi havde købt en masse sminke, som vi tog på.

BU: Nu er det et meget smart sted, det hedder Barbarella. Var det så efter turen vi fik det her brev fra Benne-
weis?

Jane: Det fik vi, da vi havde været i avisen med det, at vi skulle lave fest. Og hvor vi havde fortalt om os selv og at vi gik i ordblindeklasse.

Så fik vi det brev med at han gerne ville vise os cirkus og at vi måtte komme ind og se en forestilling. Han tog imod os, da vi kom – og vi havde også specielle siddepladser. Og elefanten tog Connie's paraply, og vi grinede – især da den tog paraplyen anden gang. Og Gud, hvor blev hun sur.

Ja, vi fik meget godt ud af året. Det her var ved eksamenstide.

BU: Jane, du talte før om, at det ikke var let at gå i læseklasse dengang.

Jane: Ja, det blev jo til mange skoler i gennem årene, for vi blev samlet på en skole, men så kunne man risikere, at der ikke var nok elever til næste år – og så blev vi samlet på en anden skole. Og hver gang skulle vi lære nye elever og lærere at kende.

Jeg kan huske da jeg var blevet flyttet 3. gang; jeg havde lært at skrive skråskrift, men nu skulle det være formskrift. I dag skriver jeg blokbogstaver!

Det er lidt irriterende, men nu arbejder jeg i en børnehave, og når jeg skal skrive til forældrene eller på tavlen, er det egentlig meget praktisk.

AK: Hvor mange har så stadig den tætte kontakt?

Jane: Vi er vel ca. 10, og vi er sammen jævnligt, og altid samlet alle én gang hvert år. Vi var vel 12 elever tilbage i 10. klasse, så det er da meget godt klaret – og måske var vi kun 10. Tænk at vi kunne stable den fest på benene.

Vi var jo ikke så meget sammen p.g.a. afstandene – men de sidste to år var vi meget sammen på skolen; kom tidligt om morgenen for at nå og sminke os, og blev efter skoletid for at hygge.

BU: Men til sidst skulle I skilles, men inden var der jo eksamen – og det gik godt, kan jeg huske.

Jane: Ja, jeg lovede, at jeg ville løbe rundt om træet her nede og spille trompet, hvis jeg fik 10. Og det kom jeg til! For jeg fik 11 i både gymnastik og husgerning. Og vi var herinde om lørdagen og trænede gymnastik.

BU: Nu siger du, at du er i børnehave. Hvad laver de andre egentlig?

Jane: Der er jo et par der er sygehjælper og hjemmehjælper. Jeanette var parkeringskontrollør inden hun rejste, Vibeke blev kosmetolog og ...

De fleste af os har børn. Og de fleste af os bor i fast parforhold, men der er jo også ægteskaber og skilsmisser.

Anita blev gift lige efter vi kom ud af skolen, og det var vi andre ret forargede over.

AK: Alt det heroppe var jo egentlig inspektørens lejlighed, men det blev inddraget til undervisning for ca. 25 år siden, og I fik det her som klasseværelse.

Jane: Ja, så er der jo snart jubilæum, og jeg må hellere sætte kryds i kalenderen d.17. september. Det er en onsdag, og så er der stor fest på Sølvgades Skole igen.

Fra Barbara Gress' erindringsroman "Dæmoner og Engle"

● Min skolegang her fortaber sig i et beklageligt mørke – sikkert fordi der ikke er noget at huske. Lige meget hvor meget jeg anstrænger mig, kan jeg ikke genkalde andet end nogle få fragmenter. Alt hvad min hullede hjerne kan trække frem er nogle flimrende øjeblikke fra morgensangen med Fader Vor og frikvartererne, som vi henslæbte i den trøstesløse skolegård, hvor gårdvagten, hr. Køllegård, hev og flåede i uopdragne børns øreflipper i afsindigt raseri. Den kornfede inspektør kunne uset belure begivenhederne i skolegården bag spionspejlruderne på sit kontor. Det bedste jeg vidste var at få lov til at være ordensduks. Så slap jeg for at stå og hænge derude i asfaltørkenen, som omgav skolebarakkerne. De næsten otte års hukommelsestab kan godt bekymre mig lidt. Måske var jeg ganske simpelt fraværende hele tiden. Hurtigt lærte jeg mig at sove med åbne øjne. Med blikket autistisk rettet mod katederet gled jeg over i de mest syrede drømme, uden at jeg behøvede at flytte øjnene fra staklen oppe ved tavlen. Nu og da hændte det, at en lærer eller lærerinde blev opskræmte over det stive, transeagtige blik og skrev ængstelige breve til mine forældre. De troede, at jeg besad ophøjede synske kræfter, som jeg brugte til at aflure dem deres inderste hemmeligheder. Ingen kunne åbenbart acceptere, at jeg simpelthen ikke kunne aftvinge de almindelige skolefag nogen varig form for interesse. Ikke så snart havde jeg sat mig på min umagelige plads ved pulten, førend jeg mistede bevistheden. Havde der eksisteret et fag, der hed, verdensfjerning, havde jeg scoret topkarakterer. Gymnastiktimerne har jeg ikke haft så travlt med at fortrænge, fordi jeg fra naturen er en atletisk pegepind – ikke videre smidig, men hurtigt og stærk og holder af at bevæge mig. Udendørsatletik

interesserede mig levende, men den indelukkede luft i gymnastiksalen var mig modbydelig. Man kunne knapt trække vejret uden at få hovedpine. De dunste, der sivede igennem alle sprækkerne fra omklædningsrummet, fik næsten min morgenmad til at komme op igen. Jeg holdt vejret for ikke at inhalere den ramme lugt. Hylende tøser for omkring under brusere på sure tæer, der var vansirede af fodvorter, et fænomen, som alle var sørgeligt bekendt med – og klaskede hinanden med sjaskvåde håndklæder. Det drejede sig om at være tapper og bide smerten og ydmygelsen i sig og for alt i verden ikke bryde sammen i håbløs gråd. Havde man først kvajet sig én gang var man færdig, og det var fuldkommen nyttesløst at prøve at få oprejsning. Mine fødder var i folkeskolen så fantastisk indadvendt, at jeg sled alle mine sko skæve med min kalveknædede skildpaddegang. For at rette op på denne medfødte misdannelse, blev de presset ned i nogle ortopædiske støttesko, som var store som soklerne i et romersk tempel og medførte, at mine skridt kom til at ligne en hel række små fald. Det var svært at spæne i ørkenstøvler, der var tunge som blyvægte. Jeg vidste snart ikke, hvad der var værst: skoene eller madpakkerne! Hver morgen smurte far skæve, håndskårne rugbrøds-klemmer med jordnøddesmør toppet

Fragmenter i et beklageligt mørke

med syltetøj og hinkestenstykke oste- og salamiskiver med rå løgringe ovenpå. Når man pakkede madderne ud af køkkenrullen – han opdagede aldrig, at der var noget, der hed mellemlægspapir – vendte de opad i begge ender som små robåde, og man fik præget papirmasse i munden, fordi køkkenrullens ene lag havde suget sig fast.

Der var aldrig nogen i klassen, som ville bytte smørrebrød med mig, så jeg blev allerede halvvejs ind i det første skoleår træt af at fægte krampagtigt med disse frokostpakker og smed dem ud i skolens skraldespand, så snart jeg havde stillet cyklen. Men skoene kunne jeg ikke smide ud, og de var den slags, der gav én øgenavne...

Hvem husker ikke skolens lugte og fornemmelser. På Sølvgades Skole gøres hvert år op mod sommerferien behjertede forsøg på at slette årets spor i møblerne, så den oprykkende klasse så vidt mulig kan starte på en frisk.

FOTOS MATILDE

De identitetssøgende vandalers hærgen er her krøbet ud af vinduet til sålbænken. I gården har "de voksne" sat velordnede spor: Opmalede hinkeruder, lige og pæne – ikke nogen legesyge børns skæve kridtstreger – symptomatisk umyndiggjorte. Herunder bestilt hærværksimødekomende grafitti.

fastelavn

1971

Mandag d. 19. februar fejrede vi traditionen tro fastelavn med bl. a. tøndeslagning, hvor elever fra børnehaveklasse til 5. klasse deltog, og som sædvanlig var der gjort meget ud af udklædningen.

Naja Marie Aidt: Min skolevej

● Der var en del dem – skoleveje – op gennem barndommen. Som så mange andre i min generation, er jeg skilsmissebarn med deraf følgende skiftende adresser – og skoler. Men to af disse strækninger står stadig lysende klart i min erindring: den første – og den sidste.

Den første gik fra Vangede til Hellerup, og man skulle køre med bus. Trolleys – en underlig kloning mellem almindelig rutebil og sporvogn. Gå fra hjemmet med sit røde tornyster gennem en jungle af villaveje, som er særligt svære at skelne når man endnu ikke kan læse vejskilte – så må man ty til andre holdepunkter: Dér er det røde hus med dørhammeren som ligner en hånd, dér det store platantræ – dér er den vej jeg IKKE skal over. Og dér ligger Schous Sæbehus som har kasser med dametøfler og hårshampoo i kæmpe stor flasker ude på gaden, og dér står jeg og kigger på butiksvinduer og er meget lille, men prøver at føle mig stor, stor nok til denne daglige rejse, der stadig er så ny og forunderlig, og også farlig.

Vangedevej i al sin pragt, og så passe på over fodgængerovergangen som mor har sagt, og også passe på kun at træde på de hvide felter, for de sorte skal man aldrig træde på...Det føles hver dag som en evighed, at gå fra den gule villa, der med tiden blev omdannet fra kernefamiliehjem til kollektiv, at vente på bussen og køre med den – og igen alle disse holdepunkter: Amtssygehuset, en lille klynge butikker, et vejkryds. Og så bliver det Hellerup Station og jeg skal af. For tænk hvis man glemmer at stå af, hvor ender man så? Kommer man så nogensinde hjem igen? Tænk hvis man skulle komme til at glemme noget af alt det, det er så vigtigt at huske. Fordi man for første gang er ude i verden på egen hånd, og skal huske, huske hvad mor har sagt. Det er det eneste der er: alt det

man har lært om verden på syv år, så lidt man har lært; nu skal det bruges og man er nødt til at tænke sig om selv, hvis der opstår situationer som ingen kunne forudse. Hvis bussen ikke kører. Hvis man kører for langt. Hvis man farer vild. Hvis man fortaber sig, kommer for sent, glemmer ...

Fra skolen og til fritidshjemmet, som også ligger i Vangede, er det en anden vej. Flere stop med bussen, andre villaveje. Gadefejere, der måske er børnelokkere, for det er der én der har sagt.

Angst, og det er mørkt om vinteren når jeg skal hjem. Sent om eftermiddagen og jeg er træt. Og stille. Har ikke så meget at sige ved middagsbordet. Jeg husker mig selv inde i en tavshed. Indadvendt og lidt knuget over alt det jeg skulle, og skulle kunne. Jeg husker det som om verden og menneskene fór rundt omkring mig og var larmende, og hurtige, mens jeg selv var i et stille, lidt udmattet rum. Som om det ansvar man får, når man starter i skolen, tager noget af uskylden fra én, fordi man ikke længere, som sine små søskende, svæver ubekymret og sikker på beskyttelse og tryghed i den tidligere barndom.

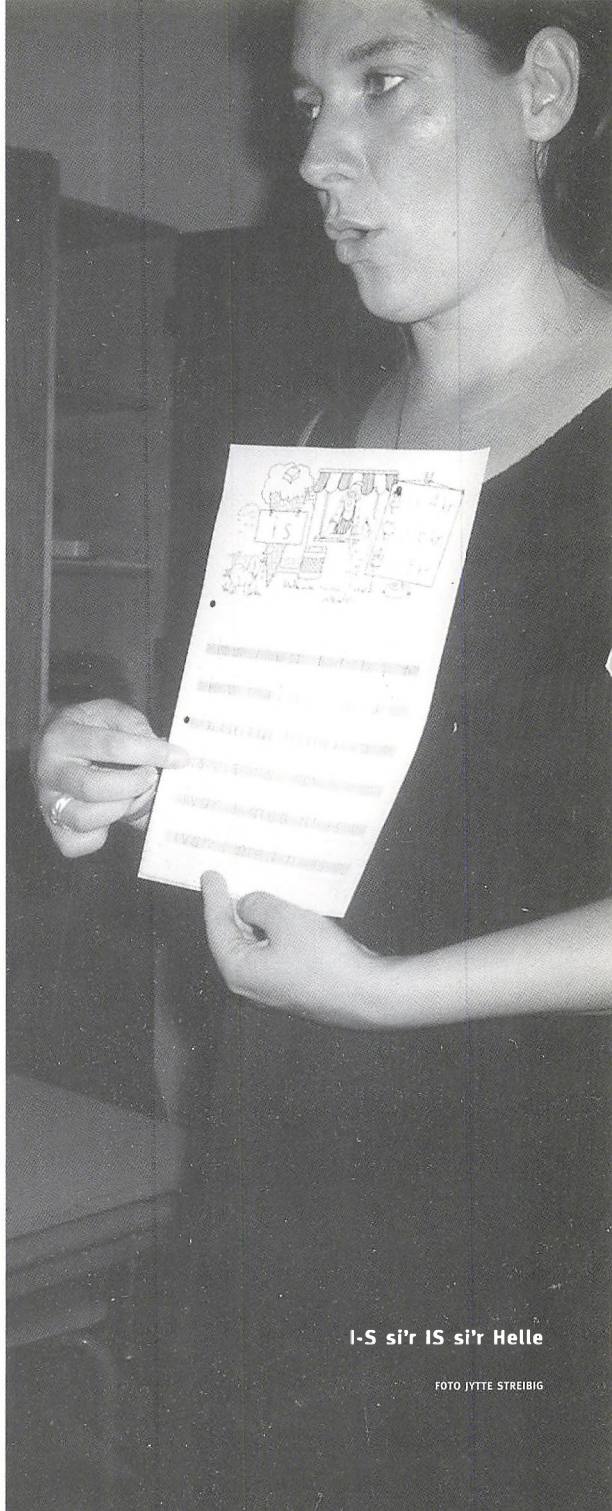
Så er det med helt andre selvsikre ben jeg træder dansen på vej til skole sammen med bedsteveninden, i de sidste par skoleår. Nu er det Vesterbro jeg hører til, og fordi jeg er stor og hænger ud med de andre

på gaderne, er gaderne her i høj grad udtryk for hvor jeg hører til. Med en næsten doven stolthed glider vi gennem kvarteret, hentet cigaretter og franskbrød i frikvarterene, propper flødeboller i og tager en smøg – åh, sejrsherrer er vi allesammen, uden rigtig at vide hvad vi har besejret. Skolevejen er kort, fra Vesterfælledvej til Ny Carlsbergvejens Skole, det tager kun få minutter at komme frem, men at gå den vej er selve dét at høre til, og jeg føler mig fuldstændig tryk og sikker. For jeg sikrer mig selv, jeg er stor og næsten voksen, og i syvende klasse begynder vi at køre knallert og drikke rom og cola, og jeg forelsker mig i én der hedder Ken, som går i niende klasse. Det går over stok og sten med alting – og skolen er det naturlige midtpunkt for det hele, for der er vennerne jo. Selvom vi tit pjækker og efterligner vores forældres underskrifter på små, nussede sedler, der meddeler læreren at Naja har været syg hele sidste uge eller at hun har menstruation, og ikke kan deltage i svømmeundervisningen, så VIL vi også i skole, for at være sammen. Følge

med, forelske os, bagtale hinanden – og lære noget, når nu vi alligevel er der ...

Skolevejen i puberteten var MIN vej, den eneste vej, den vej hvorom mit liv, som en karrusel, drejede. Derfor ligeså betydningsfuld som den allerførste, i kraft af at være den allersidste, for når der ikke mere er en skolevej, så er folkeskolen pludselig fortid, og en helt anden vej toner frem for én: den der går VÆK fra alt det man har tilegnet sig så lidenskabeligt, væk fra hjemmet og ud i det store ukendte. Ud i verden. Det begynder i første klasse, og man øver sig, indtil man er sikker til op over begge ører i niende klasse, og simpelthen ser sig i stand til stort set ALT. Tilsidst så kan man – gå selv. Man skal.

Der er ingen vej tilbage til skolevejen, men den stipler en linie i erindringen, som næsten fungerer som et kort over barndommen og skoletiden: Hvor gik man hvornår, hvem var man, hvad skete der – og hvad skete der SÅ?! Den bringer bogstaveligt talt meget med sig ...

I-S si'r IS si'r Helle

FOTO JYTTÉ STREIBIG

Skolehaver

1995

Lykken er at spise sin egen gulerod !

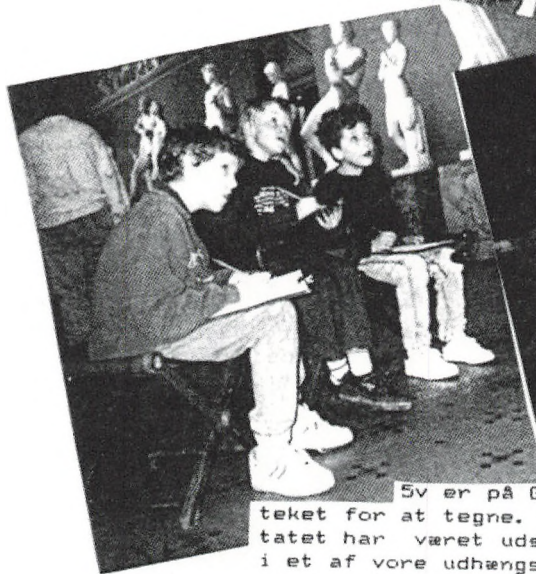
Maj med sin høst.

Motionsløb

1992

1993
JUL

5v er på Glyptoteket for at tegne. Resultatet har været udstillet i et af vore udhængsskabe.

1991

FOTOS STEFAN

Efter motionsløbet i 91: Ole følger "sine børn" hjem til skolen og sender dem på efterårsferie.

Til højre er Per Worsøe med sin klasse – adstadigt på ruten.

Temauger

DU BLIR HVAD DU SPISER
1987

Temaugé om indianere 1992

I februar måned havde 3. 4. og 5. klasse en temaugé om indianerne i Nordamerika. Klasserne havde forberedt projektet i ugerne forinden, de havde sat sig ind i emnet i dansk og orientering, lavet indianerkrukker i formning og syet indianerdragter.

1989

I februar bestemte 5B sig for at lave et 4 ugers Afrika projekt vi lærte om Afrika i alle skematimerne. Vi lånte nogle kasser med afrikanske ting fra Moesgård. Kasserne indeholdt nogle ting fra Sukamastammen i Afrika, og tingene blev vist frem af Karin og Birger.

Hytteture

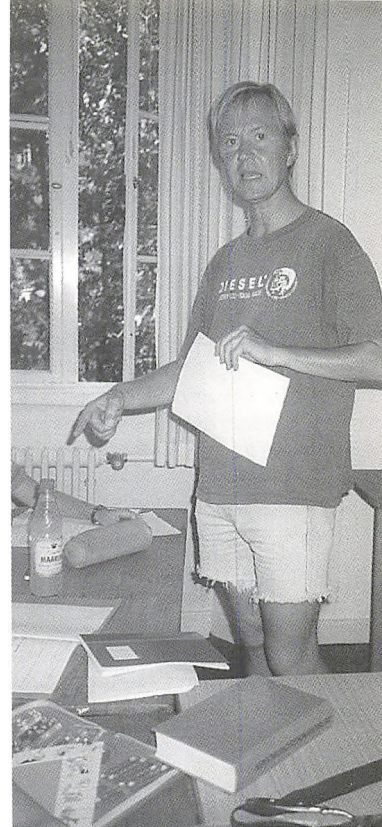
1992

var
Det er sædvane på vores skole, at klasserne tager på hyttetur hvert år. I dette efterår var 3. u på hyttetur på kolonien Skamlebæk, der ligger nær vandet i en dejlig natur.

Vi besøgte 6.v, der var på hyttetur en lille times gang fra os. Selvom det var temmelig koldt, fik vi også badet. Børnene fandt mange interessante ting ved stranden.

1993

Der er mulighed for at lege, gå på opdagelse og på skattejagt i naturen og sove sammen med klassekammeraterne på en sovesal. Det er noget, der er meget spændende, især, når det er første gang, man prøver det.

Det har ikke noget med hytteture at gøre, men der var lige plads til lærer Morten, knipset under hedebløgen i august 97 af Jytte. Det ser ud som om han påtaler en elevs Maarumvand, men måske plæderer han bare for gratis uddeling til alle.

Kritikken hagler ned

De fysiske rammer på Sølvgade Skole er utidssvarende og helt uacceptable, lyder det fra en forælder

I sidste uge bragte City Avisen en artikel på forsiden, „Små Burbøl n“, omhandlende forholdene på den lokale skole, Sølvgade Skole. Skolebestyrelsen nedlagde i midten af maj deres mandat i forbindelse med at Skoledirektoratet pålagde skolen at oprette to børnehaveklasser, på trods af det faktum, at der ikke er plads. Nu er det en forælder der råber vagt i gevær - ikke nok med at lokalerne er trange, generelt er de fysiske rammer utidssvarende og helt uacceptable.

- Der er for mig ingen tvivl om, at skolerne skal stå i første række når vi har mulighed for at bruge flere penge på bygningsvedligeholdelse. En række af kommunens skoler trænger bestemt til mere end en kærlig hånd.

Sådan står der meget apropos i en pressemeddelelse fra overborgmester Jens Kramer Mikkelsen, der netop har fremlagt et forslag om, at der skal afsættes 29 millioner kroner til vedligeholdelse af folkeskolerne i København. Forslaget skal behandles i Borgerrepræsentationen på torsdag den 12. juni.

Men umiddelbart ser det ikke ud til, at Sølvgade Skole er blandt de „heldige vindere“. Skoledirektoratet, der har indstillet de herorte skoler til borgmesteren, har åbenbart ikke følt, at skolen i Indre By hører til blandt de

skoler der trænger til en kærlig hånd.

Og det kan godt få Christian Alsted, der er forælder til to børn på Sølvgade Skole, til at undre sig.

Velfungerende skole

- Hvis ikke Sølvgade Skole hører til en af de værst stillede, så må det virkelig se skidt ud på de andre skoler. Forholdene på skolen, hvor mine børn er tilknyttet, er under al kritik. På mange områder virker det som om at man træder 30 år tilbage i tiden, når man går indenfor, siger Christian Alsted. Christian Alsted understreger dog i samme moment, at det er de fysiske rammer der er kritisable, der er ikke en finger at løfte hvad angår den måde skolen ellers fungerer på og undervisningen i al almindelighed.

- Een ting er de trange forhold, som nu bliver mindre i at med at der nu åbenbart skal presses endnu en klasse ind. Men vedligeholdelsestandarden er elendig, lokalerne er for små og der er dårlige, eller ingen faglokaler, fortsætter han.

Ifølge Alsted er fysiklokalet noget „man trækker op af skufferne“, et egentlig husgerningslokale eksisterer ikke, og af de to gymnastiksale, kan kun den ene accepteres. - Den anden er en midlertidig gammel barak, som man

stødig benyttet.

- Inden for de sidste par år er skolemøblerne blevet lidt bedre, men i den tid jeg har haft børn på skolen, har jeg set møbler fra før jeg gik i skole, forklarer Christian Alsted videre.

At kommunen vil være det bekendt

Christian Alsted vil ikke igang med at kritisere ledelsen på skolen, det har han ikke noget forhold til. Han kan blot konstatere, at andre skoler får trumfet nogle istandsættelser igennem - mens Sølvgade Skole ligner sig selv, år efter år efter år:

- Uanset om ledelsen af skolen er god eller dårlig, så virker det helt grotesk, at Københavns Kommune overhovedet vil være det bekendt at have sådanne undervisningsrammer - i 1997. Man tror ikke sine egne øjne. Malingen skaller af og en af hovedindgangene er ikke blevet malet siden brun var modefarven, og det ligger så vidt jeg erindrer tilbage i 70'erne.

Slagkraftig protest

Alsted er fuld af forståelse for at medlemmerne af Skolebestyrelsen, på baggrund af presset fra Skoledirektoratet om at oprette endnu en børnehaveklasse, har valgt at nedlægge deres mandat:

- De generelle forhold på sko-

len er af en sådan karakter, at der er brug for en slagkraftig protest, både fra skolebestyrelsen, fra forældre og fra lærerne.

- Det handler vel dybest set om at Københavns Kommune snart må træffe en beslutning om, hvorvidt de ønsker at nedlægge skolen eller beholde den. Og vil de beholde den, og det kræver det stigende børnetal vel, så må de gøre noget ved standarden. For det er noget griseri at de dårlige forhold får lov til at fortsætte, siger Christian Alsted, og påpeger selv den mulighed, at man eventuelt kunne udbygge skolen:

- Der er en bygning ved siden af skolen, hvor der så vidt jeg er bekendt med, er en klausul på at den kan indtages til skolens brug - enten ved at bruge den eller ved at rive den ned og udbygge skolen i den retning. Hvorfor ikke gøre noget ved det - nu, spørger Christian Alsted.

Privatskole?

Men hvorfor lader denne Christian Alsted sine børn fortsætte med at gå i skole på Sølvgade Skole, når forholdene er så dårlige?

- Vi har da også talt om at flytte dem til en anden folkeskole eller sågar på privatskole, men ungerne føler sig jo knyttet til deres venner og ikke mindst til lærerne, som gør et godt stykke arbejde. Det vil være synd for dem at flytte dem - og det ændrer ikke det faktum, at skolen er utidssvarende. Og det vil den være selvom jeg flytter mine børn, slutter Christian Alsted.

Skoleborgmester:

Ikke en optimal løsning

Som bekendt nedlagde medlemmerne af skolebestyrelsen på Sølvgades Skole, i midten af maj, deres mandat i protest mod Skoledirektoratets beslutning om at presse endnu en børnehaveklasse ind på den allerede trængte skole.

Samtidig var formanden for skolebestyrelsen, Arne Pedersen, utilfreds med, at man fra Skoledirektoratets side „bare“ besluttede, at flytte en 2. klasse ind i et lille, mørkt lokale - uden at spørge bestyrelsen til råds. Løsningen er heller ikke optimal.

Den kommentar fik Skoledirektoratet fra skoleborgmester Jens Johansen, der derfor opfordrede direktoratet til, sammen med skolebestyrelsen fra skolen i Sølvgade, at finde en hurtig løsning på problematikken.

- På foranledning af Jens Johansen afholdt Skoledirektoratet i midten af sidste uge et møde med Arne Pedersen, hvor man diskuterede alternative, midlertidige, løsningsmodeller. Og der skal findes en løsning, senest i denne uge, lyder det fra pressesekretær, Jens Laurson, Skoleborgmesterens afdeling.

Skoleborgmesteren har i samme forbindelse opfordret

skolebestyrelsen til at genoptage arbejdet, idet bestyrelsen ikke har hjemmel til at nedlægge det.

Næsten hele side to i City Avisen, tirsdag den 10. juni 1997 handlede om

Sølvgades Skole og giver et meget godt billede af situationen.

Skolelederen på Sølvgades Skole:

Trods alt en god skole

Skoleinspektør Jytte Siemsen er udmærket opmærksom på skolens fysiske mangler. Hun understreger dog, at skolen - trods alt - er en god skole

Utidssvarende og uacceptable fysiske forhold.

Det er hårde anklager der hagler ned over Sølvgades Skole, som nu oven i Skoledirektoratet beslutning om at presse endnu en børnehaveklasse ind i de få og små lokaler, nu også må lægge ryg til kritik om den gamle skoles udseende.

- Hvad angår vedligeholdelse, så har vi selvforvaltning. Det vil sige, at vi får en pose penge, som vi så kan bruge på at sætte skolen i stand.

For år tilbage prioriterede skolen at male alle klasse-

lokalerne, for det er trods alt der eleverne tilbringer mest tid.

- Men der er ingen penge at hente til ekstra vedligeholdelse - desværre. Det er en gammel og slidt skole - men sådan er det, siger Jytte Siemsen videre, der dog i samme moment understreger, at trods de dårlige fysiske rammer er Sølvgades Skole en god skole.

- Der har i mange år været sparet på bygningsvedligeholdelsen - men det er ikke kun os det rammer - det er generelt over hele København.

Løsningsmodellerne skulle altså gerne foreligge i næste uge - men det understreges, at der kun vil være tale om

midlertidige - ikke faste løsninger for pladsproblematikken på Sølvgades Skole.

Planer sat i bero

Planer om udbygning af skolen i Sølvgade har været meget langt fremme - for søgningen på skolerne i City er steget i takt med at børnetallet er blevet større og større. Og fordi der netop var så stor søgning mod Sølvgades Skole, og skolen virkelig havde et behov, valgte kommunen i sin tid, at se hvad der kunne gøres for at udbedre forholdene.

- Der kom en arkitekt ud, der sammen med et par repræsentanter fra skolebestyrelsen, lærerne og ledelsen, lavede nogle flotte planer for skolen. Men udbygningen blev sat i bero. Planerne inddrager at man skulle opkøbe en ejendom på hjørnet af Sølvgade og Kronprinsessegade, og den ejendom har hidtil været ejet af Kommunen, men hører nu under Ejendomsselskabet TOR. Men man fandt aldrig ud af hvordan det problem skulle løses. Så planer for fremtiden - dem er der umiddelbart ingen af, slutter Jytte Siemsen.

ri

ri

UNDER CHRISTIAN VIII'S OVERT
AFKJØBEMÅNS KØBBLØVE

Spring kammerat

– fremtiden kommer efter dig!

Sølvgades Skole har i de senere år levet et usikkert liv. I slutningen af 60'erne var vi på Investeringsplanen, og tegningerne af den moderniserede skole så lovende ud. De mange millioner, der var beregnet på os, forsvandt dog i en anden "kasse".

I 70'erne og 80'erne var vi flere gange lukningstruede – men overlevede. Sidste år blev der så igen lavet tegninger af en moderniseret skole med en nybygning langs Kronprinsessegade og rundt hjørnet af Sølvgade. Nu skulle der endelig blive plads til det hele.

Byggesagen er sat i bero, men på de næste sider er nogle af ideerne og tegningerne.

FREDET BYGNING

Skolen er ved en fredningsbeslutning juni 1982 undergivet fredning.

HOVEDDISPOSITION

Skolens grundlæggende problem i forhold til de fysiske rammer er plads!

Skolen er blandt kommunens mindste med et arealforbrug pr. elev på 8 m², og mange basislokaler er ydermere kun 35 m².

ETAPEPLAN

Helhedsplanen er opdelt i 2 delprojekter / etaper.

1. delprojekt/etape, faglokalebygninger :

Etaperne omfatter køb og nedrivning af ejendommen Sølvgade 14 samt opførelse af to faglokalebygninger.

2. delprojekt/etape, hovedbygning:

Etaperne rummer renovering og ombygning af hovedbygningen.

I store dele af denne etape skal mange klasser genhuses uden for bygningen. De nye faglokalebygninger kan huse klasserne under denne etape.

Det er forslaget, at placere flest mulige basislokaler i hovedbygningen sammen med informationscenter, administration og lærerværelse.

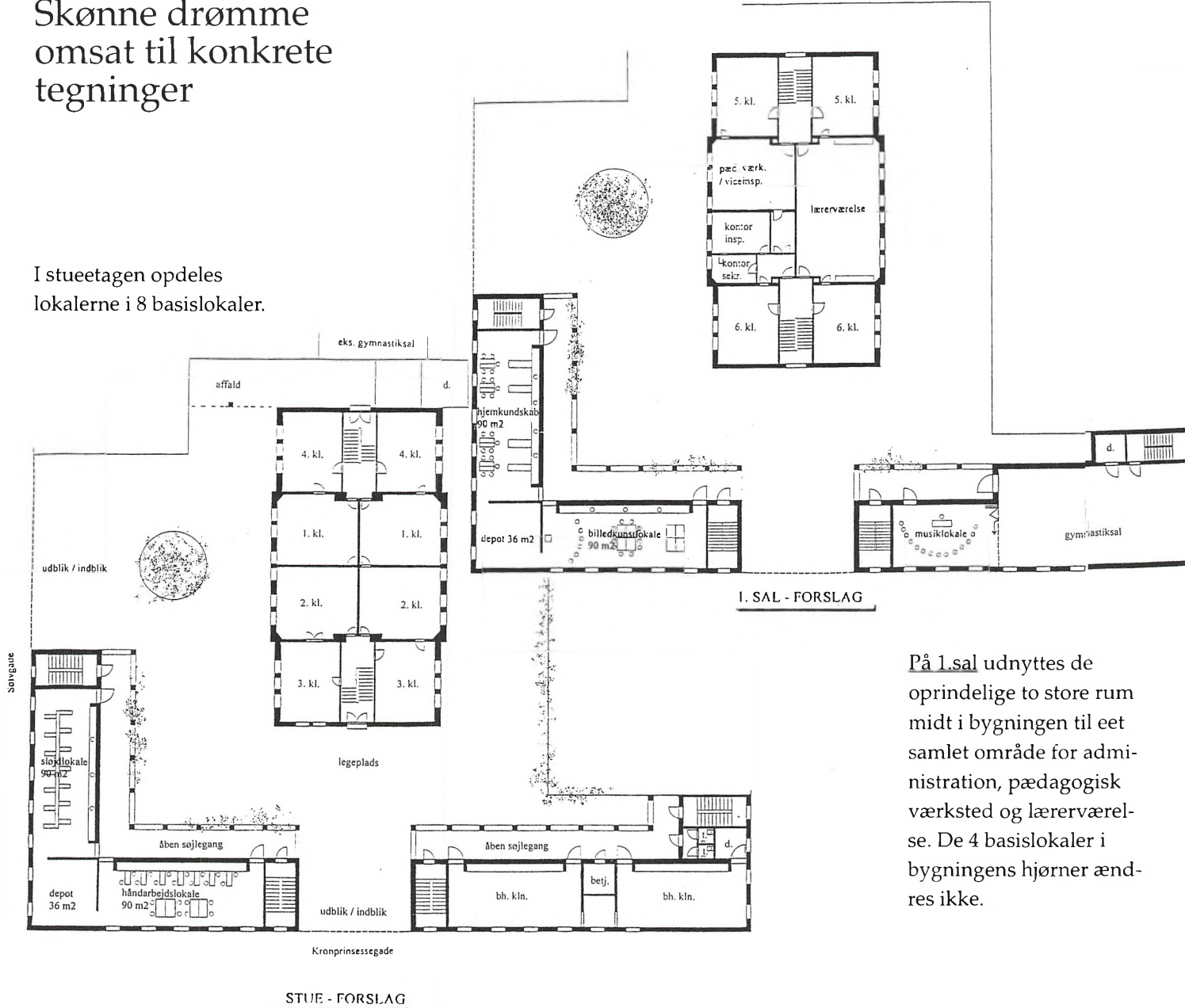
De øvrige funktioner, som fortrinsvis er faglokaler, placeres i to nye bygninger.

Byarkitektonisk udformes de to nye bygninger, som hjørnehuse i karréen Sølvgade, Rigensgade, Klerkegade og Kronprinsessegade.

Tegninger næste side.

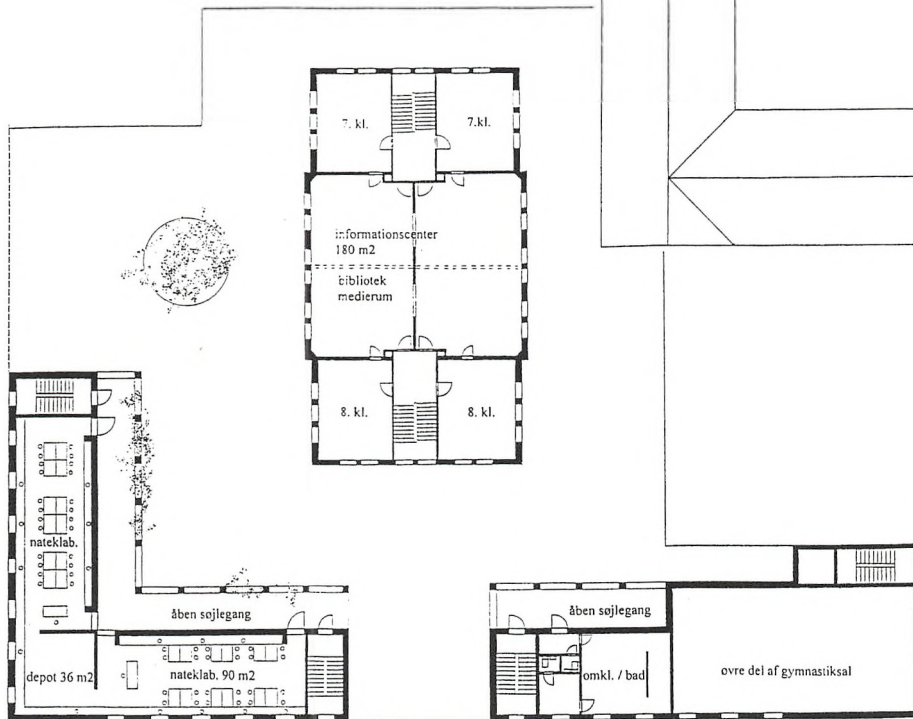
Skønne drømme omsat til konkrete tegninger

I stueetagen opdeles
lokalerne i 8 basislokaler.

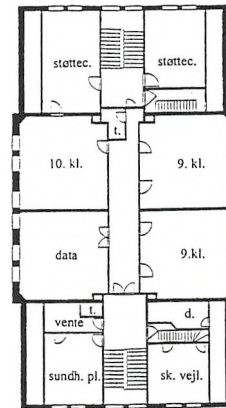

På 1. sal udnyttes de oprindelige to store rum midt i bygningen til et samlet område for administration, pædagogisk værksted og lærerværelse. De 4 basislokaler i bygningens hjørner ændres ikke.

På 2.sal udnyttes de oprindelige to store rum midt i bygningen til eet samlet område for informationscenter. De 4 basislokaler i bygningens hjørner ændres ikke.

2. SAL - FORSLAG

3. SAL - FORSLAG

På 3.sal udnyttes de oprindelige 2 store rum til 4 basislokaler. Hjørnerummene bruges til støt-tecenter og til kontorer for skolevejledning og for sundhedsplejerske og læge.

Tak til:

J. Jønsson, Den Danske Bank
Arkitektfirmaet Vemmelund
Nyboder Boghandel
Advokat Sten Hellstrøm-Møller
Akupunktur Lægecentret
Arkitekt Ole Erdmann
Ole Lindahl's Tegnestue
Boligselskabet KSB
Malling Beck A/S
Linotol
Jørgen Holst Aps.
Carlsberg Mindelegat
Skole Komm DK
Comax
Unibank
Novadan

© Sølvgades Skole, forfatterne og fotografene 1997

Redaktion: Jytte Siensen, Bodil Ulrich, Lisbeth Berner, Per Kofod

Tilrettelæggelse: Stefan Rink

Omslag: Mira Lagoni Noltenius

Produktion: Nørhaven a/s, Viborg

